

LIBRI I MËSUESIT

FIZIKA 6

Shkolla e mesme e ultë

Përmbajtja

Parathënie.....	5
1. Rezultatet e të nxënit për kompetenca kryesore për shkallën 3 (RNK)	6
2. Rezultatet e të nxënit për fushë për shkallën 3 (RNF)	11
3. Rezultatet e të nxënit për lëndë (RNL)	17
4. Plani mësimor vjetor	20
5. Plani mësimor i periudhës I	21
6. Planet e orëve mësimore të periudhës I	23
7. Plani mësimor i periudhës II	47
8. Planet e orëve mësimore të periudhës II	49
9. Plani mësimor i periudhës III	66
10. Planet e orëve mësimore të periudhës III	68
11. Një model i testit vlerësues.....	82

Parathënie

Të dashur mësimezhënës!

Paketa mësimore e lëndës së Fizikës për klasën e VI të Shkollës së Mesme të Ulët, përbehet prej tre librave: libri themelor, fletorja e punës dhe libri i mësuesit. Të gjitha këto janë në harmoni dhe e plotësojnë njëra tjetrën.

Libri i mësuesit është mjet i punës i cili juve do ju ndihmoj në realizimin me sukses të programit mësimor për lëndën e Fizikës. Në klasën e gjashtë, nxënësit për herë të parë takohen me Fizikën. Nëse nuk do të jemi të kujdesshëm atëherë ka gjasë që nxënësi ose të frikohet nga kjo lëndë ose mos të ketë ndenja fare për lëndët natyrore në përgjithësi e për Fizikën në veçanti. Puna e lëndëve të reja mësimore është sikurse e notit në ujë. Nëse atë nuk e mësojmë prej ditës së parë ashtu si duhet, tërë jetën do të frikohemi se mund të fundosemi, ose nuk do kemi vullnetin për të notuar.

Prandaj, nëse ne prej ditës së parë nxënësve Fizikën ua ofrojmë ashtu siç duhet, shumë prej tyre jo vetëm se do ta pëlqejnë këtë lëndë, mirëpo do jenë edhe pjesë aktive në orët e juaj. Pjesa tjetër me kalimin e kohës do ta zë hapin. Kjo mund të arrihet vetëm nëse qasjen në këtë lëndë e kemi për toke. Çfarë dua të them, nuk guxojmë që në orën e parë mësimore ti tregojmë “dhëmbët” e Fizikës nxënësve. Ajo i bie sikurse atë që nuk di notë, herën e parë ta fusim në mes deti!!! Për shembull, nuk është metodike, dhe as e mirë në kuptimin njerëzor që në orët e parë nxënësit ti frikësojmë me formula e grafike, ose duke treguar pjesë të caktuar të historisë së fizikanëve botërorë. Si e kemi mësuar Matematikën në klasën e parë? A patëm filluar me thyesa, me gjeometri, apo me disa kuptime logjike të thjeshta? Thjeshtë, duhet të jemi shume të kujdesshëm, sepse hapi i parë është vendimtar për jetë.

Për këtë qëllim të dashur mësimezhënës është ky libër i emëruar si i mësuesit. Tingëllon ëmbël, sepse ju keni rastin për herë të parë, nxënësit të klasës së VI ti mësoni Fizikë.

Përmbajtja e librit është koherente me librin bazik, përkatësisht me programin mësimor të aprovuar nga MASHT me datë 11.04.2018. Ky libër do ju ndihmoj juve që të arrin synimet dhe qëllimet e Kornizës Kurrikulare të Arsimit Parauniversitar të Republikës së Kosovës.

Për të pasur më lehtë realizimin e programit mësimor, dhe për të qenë më efikas, duhet të kemi një shtrirje homogjene të tërë materies mësimore për gjatë vitit. Grumbullimi i shumë njërive mësimore për një orë, pastaj jo kombinimi i mësimezhënies me ushtrime qofshin ato numerike ose eksperimentale, nuk janë efikase dhe të suksesshme për mos të thënë janë kancer i lëndës.

Ne, për mes këtij libri do ju ofrojmë shembullin e ndërtimit të planit mësimor vjetor për lëndën e Fizikës, e pastaj do të mundohemi që për disa orë mësimore të paraqesim modele të cilat juve do ju ndihmojnë në realizimin e suksesshëm të orës mësimore.

Tërë programi i lëndës është i sistemuar në tetë tema mësimore, të cilat duhet të zhvillohen për 70 përkatësisht 72 orë mësimore (varet edhe nga festat), të shpërndara në tri periudha të vitit shkollor.

Mund të ndodhë që për arsye objektive ose subjektive të ketë zhvendosje të ndonjë njërive mësimore në aspektin kohor, mirëpo jo luhatje të mëdha. E rëndësishme është mos të ketë prishje të mëdha të homogjenitetit në shpërndarje të lëndës.

Në vazhdim do të trajtojmë radhazi programin mësimor. Për këtë qëllim, po ashtu në kuadër të secilës periudhë do bëjmë shpërndarjen homogjene të njërive mësimore si dhe aktiviteteve përcjellëse. Pastaj do të prezantojmë modelin e disa orëve mësimore veç e veç.

Më kënaqësinë më të madhe presim vërejtjet, propozimet dhe sugjerimet e juaj.

1. Rezultatet e të nxënit për kompetenca kryesore për shkallën 3 (RNK)¹

1.1. Kompetencat kryesore të të nxënit

Kompetencat përfshijnë një sistem të integruar dhe koherent të njohurive shkathtësive dhe i qëndrimeve të aplikueshme dhe të transferueshme, të cilat i dëshmojnë se nxënësit janë aftësuar të ballafaqohen me sfidat e epokës digjitale, të ekonomisë së tregut të lirë dhe të bazuar në dije, në një botë të marrëdhënieve të ndërvarura. Kompetencat burojnë nga qëllimi i përgjithshëm i arsimit parauniversitar, të cilat janë rezultat i të nxënit të njohurive, shkathtësive, vlerave e qëndrimeve në mënyrë progresive dhe të qëndrueshme përgjatë niveleve të caktuara të sistemit arsimor. Ato duhet të dëshmojnë se për çka janë të aftë nxënësit pas një periudhe të caktuar të të nxënit.

Këto kompetenca janë:

1. Kompetenca komunikimi dhe të shprehurit
2. Kompetenca të menduarit
3. Kompetenca të mësuarit për të nxënë
4. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis
5. Kompetenca personale
6. Kompetenca qytetare.

Kompetencat reflektohen nëpërmjet rezultateve të të nxënit, të cilat janë të përgjithshme e të cilat shprehin atë se çfarë duhet të arrijnë nxënësit në mënyrë progresive dhe të vazhdueshme deri në fund të arsimit të detyrueshëm.

Kompetencat *komunikimi dhe të shprehurit, kompetenca të menduarit dhe kompetencat për të mësuar* janë të natyrës instrumentale: ato janë bazë për kompetencat e tjera, të cilat më tepër janë të lidhura me rrethanat dhe me përmbajtjen e caktuar, siç janë kompetencat e nevojshme në jetën private, publike dhe profesionale.

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit (Komunikues efektiv)

Me qëllim që nxënësit dhe të rinjtë të zhvillohen si personalitete, të mësojnë dhe të marrin pjesë aktive në shoqëri, është me rëndësi që t'i kuptojnë porositë që u drejtohen dhe të shprehin në mënyrë adekuate nëpërmjet gjuhëve, simboleve, shenjave, kodeve dhe formave artistike. Për të komunikuar në mënyrë efektive, nxënësit përkrahen që të shfrytëzojnë në mënyrë të pavarur, kritike dhe kreative mjetet dhe mundësitë e komunikimit dhe të të shprehurit.

Kompetenca e të menduarit (Mendimtar kreativ/krijues dhe kritik)

Përveç aftësisë për të identifikuar dhe për t'iu qasur informatës/burimit të njohurisë së caktuar, nxënësit kanë nevojë të zhvillojnë edhe kapacitete për t'iu qasur njohurive dhe për t'i përpunuar dhe gjykuar në mënyrë kritike, kreative dhe ndërvepruese.

Kompetenca e të mësuarit (për të nxënë) tërë jetësor (Nxënës i suksesshëm)

Për një nxënës të suksesshëm shkolla angazhohet të kultivojë vazhdimisht kërkueshmëri dhe interesimin për të nxënë si dhe të zhvillojë kompetencat për të mësuar.

Shkolla po ashtu duhet të vetëdijësohet për stilet dhe strategjitë efektive mësimore.

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis (Kontribuues produktiv)

Shkolla angazhohet që nxënësi/ja të përgatitet të punojë në mënyrë të pavarur dhe të vetëdijësohet për rolin dhe përgjegjësinë e tij në mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit.

Për të zhvilluar këtë kompetencë nxënësi/ja përkrahen që të kuptojë në mënyrë të plotë ndërvarësinë ndërmjet fenomeneve shoqërore dhe natyrore. Njëkohësisht, duke e pasur parasysh arsimin për zhvillim të qëndrueshëm, ai/ajo përgatitet që të ballafaqohen me preokupime mjedisore, ekonomike dhe sociale.

Kompetenca personale (Individ i shëndoshë)

Shkolla përgatit nxënësit që në mënyrë efektive dhe konstruktive të inkuadrohen në jetën familjare,

¹Kurrikula bërthamë, MASHT, shkurt 2017, faqe 18-23

shoqërore dhe të punës. Në këtë kontekst, nxënësit përkrahen që të vetëdijesohen për veten dhe të kenë vetëbesim, por njëkohësisht të jenë të hapur dhe të kenë besim te të tjerët.

Kompetenca qytetare (Qytetar i përgjegjshëm)

Shkolla përgatit nxënësin/en për të jetuar së bashku me të tjerët dhe për të tejkaluar sfida kryesore me të cilat ballafaqohet në jetën e përditshme. Kjo kompetencë siguron që nxënësi të jetë në gjendje të veprojë si qytetar i përgjegjshëm, duke marrë parasysh kontekstin e ngushtë dhe të gjerë të zhvillimeve në shoqëri.

1.2. Rezultatet e të nxënit të kompetencave kryesore për shkallë

Kompetencat kryesore të kurrikulës zërthehen në rezultate të të nxënit për shkallë. Ato janë pjesë e Kurrikulave bërthamë dhe parashihet të arrihen nga të gjithë nxënësit me rastin e përfundimit të një shkalle kurrikulare. Rezultatet e të nxënit nuk mbulojnë gjithçka që nxënësit kanë mësuar apo është dashur të mësojnë gjatë një shkalle të caktuar. Ato shprehin kërkesat esenciale të arritjes kompetencave kryesore me rastin e përfundimit të një shkalle të caktuar si dhe promovojnë integrim të mëtejshëm të fushave të kurrikulës në funksion të zhvillimit të kompetencave kryesore të përcaktuara me Kornizën kurrikulare.

Secila fushë e kurrikulës, si një tërësi e organizimit të procesit mësimor, ndihmon zhvillimin dhe arritjen e kompetencave kryesore nga nxënësit. Po ashtu edhe çështjet (temat) ndër kurrikulare dhe jashtë kurrikulare (veprimtaritë jashtë kurrikulare) luajnë rol të rëndësishëm në zhvillimin dhe arritjen e kompetencave kryesore, përkatësisht ndihmojnë nxënësit në arritjen rezultateve të kompetencave për shkallë kurrikulare.

Rezultati i të nxënit përkufizohet si: “Deklaratë që përshkruan atë se çfarë duhet të dijë, të besojë, të vlerësojë dhe të jetë i aftë për të bërë një nxënës/se në fund të një shkalle apo niveli”. Ai shpreh një varg domenesh, duke përfshirë: njohuritë, shkathtësitë, qëndrimet dhe vlerat.

Rezultatet e të nxënit për kompetenca në nivel shkalle artikulojnë pritjet e mësimdhënësve, të autoriteteve arsimore, të prindërve dhe të shoqërisë në raport me arritjet konkrete, të matshme, të nxënësve në fund të çdo shkalle të kurrikulës. Ato (REN) janë bazament për hartimin e programeve mësimore, organizimit mësimor në shkollë, hartimit të teksteve shkollë dhe të materialeve të tjera mësimore.

Rezultatet e të nxënit për kompetenca kryesore të shkallës 3- (klasat VI dhe VII)

Rezultatet e kompetencave kryesore që priten të përvetësohen nga nxënësit deri në fund të shkallës së tretë.

Nr.	Rezultatet e të nxënit për shkallën 3 dhe kompetencat kryesore
I	Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv
1	Lexon rrjedhshëm, me intonacion të duhur, një tekst të caktuar rrëfyes, përshkrues, shkencor a publicistik etj., dhe e komenton atë sipas kërkesës me gojë ose me shkrim.
2	Dëgjon në mënyrë aktive pyetjet dhe komentet e bëra nga të tjerët për temën e prezantuar të fushës së caktuar, duke u paraqitur nëpërmjet pyetjeve, komenteve, sqarimeve dhe propozimeve.
3	Veçon porosinë kryesore të lexuar ose të dëgjuar nga një burim, si libër, gazetë, revistë, internet, radio TV etj., e komenton dhe e shfrytëzon atë si referencë gjatë hartimit të një punimi/detyre me shkrim.
4	Shpreh mendimin/gjykimin për një temë të caktuar ose prezantim artistik, me anë të të folurit ose me shkrim si dhe në forma të tjera të komunikimit.
5	Shkruan tekst deri në 500 fjalë, sipas detyrës së dhënë, si: letër, kërkesë, ese etj., duke respektuar rregullat e organizimit/strukturimit të shkrimit dhe standardin gjuhësor.

6	Shpjegon qartë dhe saktë, me gojë ose me shkrim, kuptimin e termave (fjalëve, koncepteve) të reja, duke përdorur gjuhën dhe fjalorin adekuat dhe të saktë.
7	Përdor programet softuerike për komunikim në distancë në forma të caktuara të komunikimit, qoftë për nevoja të veta në jetën e përditshme apo si detyrë shkollore.
8	Shpreh drejt mendimin apo kërkesën, me gojë ose me shkrim, në gjuhën jo amtare ose të huaj, për një situatë të caktuar të supozuar, në rast nevoje (për shërbim, ndihmë, informim, orientim etj.), duke ndër vepruar në grup ose në klasë.

Zhvillimi i mëtejshëm dhe orientimi (klasat VI dhe VII)

II	Kompetenca të menduarit - Mendimtar kreativ dhe kritik
1	Paraqet argumente për pajtueshmëri ose kundërshtim të një qëndrimi ose mendimi për një temë/ problem të caktuar gjatë një debati ose të publikuar në medie.
2	Shpreh mendimin/gjykimin e vet për një punim letrar apo artistik duke veçuar analogjitë dhe dallimet me krijime të tjera të ngjashme.
3	Harton planin e punës për realizimin e një krijimi/detyre duke përcaktuar fazat kryesore sipas fushës mësimore (letrar, shkencor, artistik).
4	Zgjidh një problem (aritmetik, gjeometrik, gjuhësor, shoqëror, shkencor... etj.) të dhënë në formë tekstuale ose tekstuale e numerike, eksperimentale dhe arsyeton përzgjedhjen e procedurave përkatëse
5	Përzgjedh dhe demonstroi ecuri/strategji të ndryshme për zgjidhjen e një problemi (matematik, gjuhësor, shkencor, artistik a shoqëror) duke dëshmuar arritjen e përfundimit, gjegjësisht rezultatin e njëjtë.
6	Interpreton rregullat e zhvillimit të një procesi natyror apo shoqëror, duke e ilustruar atë me shembuj konkretë, si: ilustrim, skicë ose me shkrim.
7	Krahason ngjashmëritë dhe dallimet e fazave më të rëndësishme nëpër të cilat është zhvilluar një proces/dukuri shoqërore, natyrore ose artistike.
8	Përdor krahasimin dhe kontrastin për të gjetur dallimet dhe ngjashmëritë kryesore midis dy e më shumë dukurive natyrore dhe shoqërore, krijimeve letrare apo artistike.
III	Kompetenca të mësuarit për të nxënë- Nxënës i suksesshëm
1	Regjistron në formë të shkruar, grafike, me TI etj., informatat ose faktet për një temë të caktuar duke i veçuar, me anë të teknikave të ndryshme, pjesët e rëndësishme dhe më pak të rëndësishme të nevojshme për atë temë/detyrë të dhënë.
2	Shfrytëzon në mënyrë efikase fjalorët, enciklopeditë dhe teknologjinë informative apo burimet e tjera gjatë ndërtimit të një ideje ose projekti me bazë klase/shkolle ose jashtë saj.
3	Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
4	I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.
5	Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.
6	Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.
7	Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënës të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të pa qarta

8	Zbaton elementet e dosjes personale për identifikimin e anëve të veta të forta, i shfrytëzon ato për orientim në profesionin e ardhshëm si dhe për vetëvlerësimin e përparimit, qoftë përmirësimin apo ngecjen në fusha të ndryshme mësimore.
IV	Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis-Kontribuues produktiv
1	Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.
2	Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instalacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin.
3	Analizon pasojat që sjell dëmtimi i mjedisit për jetën e njeriut dhe të biodiversitetit, paraqet në formë të shkruar, apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit, mendimin dhe qëndrimin e vet për këtë çështje, por edhe organizon ndonjë aktivitet për mbrojtjen e mjedisit.
4	Përdor programet kompjuterike për përpunimin e të dhënave dhe paraqitjen e vizatimeve/diagrameve të nevojshme për përgatitjen e materialeve individuale apo/ dhe publikimeve të ndryshme të shkollës.
5	Zhvillon një plan për shpenzimet dhe kursimet mujore personale, të familjes ose të klasës, arsyeton pastaj rëndësinë e krijimit të shprehisë për të planifikuar.
6	Përdor materiale, burime të ndryshme informimi dhe teknologjinë në shkollë dhe në jetën e përditshme si ndihmë për përparimin në mësim dhe për orientim në karrierë.
7	Propozon kriteret për vlerësim të paanshëm të një aktiviteti sportiv, shkencor, teknologjik, artistik etj., si anëtar jurie të ngritur në nivel klase, shkolle apo shoqërie civile.
8	Hulumton nevojat e shkollës ose të komunitetit (me anë të fotografive, video projektimit të të dhënave nga terreni) dhe në bazë të tyre organizon aksione vullnetare dhe humanitare për plotësimin ose përmirësimin e atyre nevojave.
V	Kompetenca personale - Individ i shëndoshë
1	Prezanton para nxënësve procesin e përgatitjes së një ushqimi a specialiteti shtëpiak sipas një recete për ushqim të shëndetshëm.
2	Vlerëson përmbajtjen e vlerave pozitive dhe negative të paktën të tri llojeve të ushqimeve të cilat konsumohen në mjedisin e tij ose në rrethinë.
3	Diskuton në grup moshatarësh, duke ofruar argumente, për rëndësinë që ka respektimi i regjimit ditor dhe i aktiviteteve fizike për shëndetin dhe për jetën e njeriut.
4	Përkujdeset për shëndetin fizik dhe mendor gjatë aktivitetit fizik dhe sportiv me karakter rekreativ dhe garues, por edhe duke respektuar të tjerët gjatë garës apo lojës.
5	Identifikon shenjat e rrezikut në prodhime apo objekte konkrete dhe u shpjegon të tjerëve porosinë apo kërkesën e tyre vizuale.
6	Vlerëson shkaqet e një situatë të mundshme të konfliktit midis moshatarëve ose midis anëtarëve të grupit dhe propozon alternativa për parandalimin e rrezikut dhe zgjidhjen më të mirë për ta, duke ndarë përvojat dhe mendimet për kohezionin e grupit
7	Kërkon ndihmë/këshillë pa hezitim nga personat dhe shërbimet përkatëse për përkrahje a mbështetje në situata të supozuara si potencialisht të rrezikshme në të cilat cenohet shëndeti fizik dhe mendor.
8	Shpjegon, gjatë një debati, prezantimi, me gojë ose me shkrim, pasojat e përdorimit të duhanit, alkoolit, drogës dhe substancave të tjera të dëmshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit.
9	Përshkruan ndryshimet fizike, psikike dhe emocionale të fazës së pubertetit duke paraqitur fakte për ndikimin e tyre në mënyrën (stilin) e jetesës.
10	Merr pjesë ose udhëheq një grup punues që bashkëpunon me përfaqësues të komunitetit për të ndihmuar moshatarët dhe anëtarët e tjerë të komunitetit që kanë probleme shëndetësore, sociale ekonomike etj., raporton më pas me gojë ose me shkrim për përvojat personale të fituara.
VI	Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm

1	Zbaton dhe respekton rregullat e mirësjelljes në klasë, në shkollë etj., dhe merr qëndrim aktiv ndaj personave që nuk i përfillin ato duke ua shpjeguar pasojat për veten dhe për grupin ku bëjnë pjesë
2	Shpreh mendimin për rregullat të cilat dëshiron që t'i ndryshojë në shkollë dhe jashtë saj dhe arsyeton nevojën dhe përfitimet që sjell ndryshimi i tyre.
3	Reagon ndaj sjelljeve të pahijshme në shkollë/klasë dhe jashtë saj, të cilat ndikojnë në raportet ndër personale, analizon shkaqet e manifestimit të tyre dhe propozon mjete për përmirësimin e tyre.
4	Shfaq mirëkuptim për personat të cilëve u është shkelur ndonjë e drejtë, duke ilustruar me shembuj nga jeta e përditshme nga mediet, të dhënat historike, personazhet nga romanet që ka lexuar apo nga filmat që ka parë në mënyrë që të mos përsëriten më.
5	Shpjegon, në forma të ndryshme të të shprehurit, domosdoshmërinë e respektimit dhe të zbatimit të rregullave dhe ligjeve për raportet e shëndosha në bashkësi të ndryshme shoqërore apo në grupe të interesit
6	Dëshmon vetëbesim të lartë në marrjen e vendimeve për veprimet që ndërmerr, pa i dëmtuar interesat e të tjerëve, të cilat kontribuojnë në rritjen e cilësisë së aktivitetit të grupit shoqëror apo të komunitetit.
7	Identifikon paragjykimet që mund të ekzistojnë në shkollë dhe në rrethinë si dhe propozon veprime konkrete për luftimin e tyre.
8	Merr pjesë në aktivitetet që promovojnë tolerancën dhe diversitetin kulturor, etnik, fetar, gjinor etj., në shkollë apo në komunitet, në të cilat janë përfshirë moshatarët e të gjitha përkatësive të përmendura që jetojnë në atë mjedis dhe në bashkësinë e gjerë.

2. Rezultatet e të nxënit për fushë për shkallën 3 (RNF)²

Fokusi kryesor i të mësuarit të shkencave të natyrës është thellimi i të kuptuarit të koncepteve dhe ideve përmes lëndëve kimi, biologji dhe fizikë. Kjo u ndihmon nxënësve që t'i kuptojnë ndërlidhjet mes këtyre lëndëve dhe koncepteve për t'i argumentuar dukuritë shkencore si tërësi dhe ndikimin e tyre në funksionimin e shoqërisë dhe të natyrës.

Nxënësit duhet t'i zgjerojnë dhe thellojnë njohuritë dhe shkathtësitë për dijet, metodat, proceset për përdorimin të arriturave shkencore në jetën e përditshme. Ata inkurajohen të kuptojnë se si shkenca mund të përdoret për të shpjeguar se çka ka ndodhur rreth tyre si dhe t'i analizojnë shkaqet dhe pasojat.

Fusha kurrikulare *Shkencat e natyrës* ndihmon zhvillimin e integruar të kompetencave, të cilat ndihmojnë përgatitjen e nxënësve në aspektin social, shëndetësor e ekonomik dhe që lidhen me çështje të ndryshme në nivel kombëtar dhe global

2.1. Qëllimet

Qëllimet e të mësuarit të shkencave të natyrës janë:

- Zhvillimi i njohurive dhe të kuptuarit e koncepteve shkencore dhe teknologjike përmes eksplorimit të proceseve njerëzore, natyrore dhe fizike në mjedis.
- Zhvillimi i qasjes shkencore në zgjidhjen e problemeve e cila ndihmon të kuptuarit dhe të menduarit kritik e krijues.
- Inkurajimi i nxënësve të eksplorojnë, zhvillojnë dhe zbatojnë idetë dhe konceptet shkencore përmes dizajnit dhe aktiviteteve praktike.
- Inkurajimi i nxënësve të vlerësojnë kontributin e shkencës dhe teknologjisë në mjekësi, ekonomi, kulturë dhe dimensione të tjera në shoqëri.
- Kultivimi i kujdesit dhe respektit për diversitetin e qenieve të gjalla dhe jo të gjalla, varësinë dhe bashkëveprimin mes tyre.
- Inkurajimi i nxënësve të sillen me përgjegjësi për të mbrojtur, përmirësuar dhe dashur mjedisin duke u involvuar në identifikimin, diskutimet dhe aktivitetet për problemet mjedisore që të promovojnë zhvillimin e qëndrueshëm.
- Gatishmëria e nxënësve të komunikojnë idetë, prezantojnë punën dhe raportojnë të gjeturat e hulumtimeve përmes medieve të ndryshme.
- Zotërimi i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit për grumbullimin, përpunimin dhe prezantimin e të dhënave gjatë hulumtimeve në shkenca.

2.2. Konceptet e përgjithshme dhe përshkrimi i tyre

Konceptet e përgjithshme të fushës shkencat e natyrës janë:

1. Materia, vetitë dhe shndërrimet
2. Proceset fizike
3. Bota e gjallë
4. Toka, mjedisi dhe gjithësia

Materia vetitë dhe shndërrimet

Nënkuptojnë njohjen, përshkrimin, klasifikimin dhe krahasimin e objekteve, trupave, lëndëve të agregate dhe shndërrimeve kimike;

Proceset fizike

Kanë të bëjnë me njohjen dhe të kuptuarit e llojeve të ndryshme të lëvizjeve, të ligjeve të bashkëveprimit të forcave në mekanikë, të punës, të energjisë dhe ruajtjes së saj, të fuqisë, të punës

---

²Kurrikula bërthamë, MASHT, shkurt 2017, faqe 56-64

dhe nxehtësinë së gazeve, të lëkundjeve, të valëve dhe zërit, të ligjeve të elektricitetit, të magnetizmit, të burimeve të dritës dhe strukturës së lëndës, me qëllim të shfrytëzimit në jetën e përditshme.

Bota e gjallë

Ka të bëjë me proceset jetësore që përfshijnë dallimin dhe shpjegimin e njohurive për biodiversitetin si kompleks, përshtatshmëritë dhe llojllojshmërinë, lidhjen strukturore dhe funksionale të komponenteve të ekosistemit, të kuptuarit e faktorëve të ekologjikë, sjelljet e organizmave në mjedisin e tyre jetësor, riprodhimi i organizmave të gjallë, roli i njeriut në ekosistem.

Toka, mjedisi dhe gjithësia

Nënkupton njohjen dhe shpjegimin e gjeocentrizmit dhe heliocentrizmit, (Ptolemeu, Koperniku, Kepleri dhe Njutoni) të lëvizjes së dukshme të Diellit nëpër ekliptikë dhe rrjedhojat e kësaj lëvizje, të lëvizjes së dukshme dhe të vërtetë të planetëve rreth Diellit, të ligjeve të lëvizjes së vërtetë të trupave të sistemit diellorë, të pozitës së Diellit në Galaktikë dhe largimin reciprok të galaktikave.

2.3.Rezultatet e të nxënimit për fushë për shkallën 3

SHKALLA 3, KLASA VI,VII (MOSHA 12-13 VJEÇ)
I. NJOHURITË, TË KUPTUARIT DHE ZHVILLIMI I SHKATHTËSIVE PËRMES PROCESIT TË TË NXËNIMIT
1.Zhvillimi i shkathtësive të kërkimit shkencor për ndërtimin e materies, proceseve dhe dukurive në natyrë
<ol style="list-style-type: none"> 1. I kushton kujdes saktësisë, precizitetit dhe produktit gjatë punës. 2. Ofron hipoteza të bazuara në një numër vëzhgimesh dhe të dhëna të vlefshme 3. Propozon ide ose teori të thjeshta të cilat mund të demonstrohen me eksperiment. 4. Grumbullon informata dhe të dhëna nga burime të ndryshme brenda dhe jashtë klasës dhe nga TIK-u. 5. Zbaton rregullat e sigurisë gjatë punës praktike (duke përfshi edhe shenjat e rrezikut). 6. Prezanton shpjegime të arsyeshme, duke përfshi të dhënat nga parashikimet dhe hipotezat.
II. STRUKTURIMI I MENDIMIT SHKENCOR PËR KONCEPTET, MODELET, TEORITË DHE LIGJET E NDËRTIMIT TË MATERIES, TË PROCESVE DHE DUKURIVE NË NATYRË(PROCESET DHE DUKURITË FIZIKE, KIMIKE, BIOLOGJIKE DHE GJEOGRAFIKE NË TOKË DHE NË GJITHËSI)
1. Materia, vetitë dhe shndërrimet
1. Dallon dhe klasifikon lëndët sipas përbërjes, strukturës, vetive fizike dhe kimike, shndërrimeve dhe përdorimit të tyre në jetën e përditshme.
2. Bota e gjallë
<ol style="list-style-type: none"> 1. Përshkruan dhe sqaron rritjen dhe mbijetesën e qenieve të gjalla varësisht nga kushtet të mjedisit, qëndrueshmërinë e ekosistemeve, ndërtimin dhe funksionin e sistemeve kryesore të organeve të njeriut, strukturat dhe proceset e involvuara në rritjen dhe riprodhimin e bimëve, shtazëve dhe njeriut. 2. Përshkruan ndikimin e të ushqyerit, ushtrimeve fizike, barnave dhe drogave në sjelljet, shëndetin dhe procesin jetësor të njeriut.
3. Proceset fizike
1. Përshkruan vetitë e lëndës, lëvizjen, forcat e bashkëveprimit energjinë dhe shndërrimet e saja, ligjet e ruajtjes, lëvizjen kinetike dhe termike me qëllim të ngritjes së njohurive shkencore.
4.Toka, mjedisi dhe Gjithësia
1. Shpjegon përbërjen e litosferës, hidrosferës, atmosferës, biosferës, proceset në to dhe ndërrimet e thjeshta të pozitës së trupave gjatë kohës.
III. QËNDRIMET DHE VLERAT E STRUKTURUARA NGA ARSIMIMI PËRMES FUSHËS SË SHKENCAVE NATYRORE
Nxënësi pritët të manifestojë:

1. Qëndrim pozitiv për studimin shkencor në përgjithësi.
2. Tolerancë ndaj opinionëve të shprehura nga të tjerët.
3. Kureshtje për simulim dhe modelim të dukurive natyrore përmes eksperimentit.
4. Motivim për studimin e shkencës si fushë e rëndësishme në jetën shoqërore dhe profesionale.
5. Iniciativë dhe interesim për t'iu qasur detyrave të ndryshme.
6. Interesim për përdorimin e koncepteve dhe metodave specifike shkencore në zgjidhjen e problemeve shkencore në jetën e përditshme.
7. Kujdes për kualitetin dhe ruajtjen e mjedisit.
8. Të menduarit kritik dhe pozitiv, ndershmëri dhe tolerancë.
9. Interesim në zbatimin e dijes në jetën e përditshme.
10. Interesim për arritjet e reja dhe përparimet në shkencë.
11. Respekt ndaj diversitetit natyror dhe njerëzor, ruajtje dhe mbrojtje të mjedisit

IV. AFTËSITË DHE SHKATHTËSITË NË SHKENCAT NATYRORE

1. Identifikim
2. Përshkrim
3. Formulim
4. Arsyetim
5. Zbatim
6. Njehsime
7. Matje
8. Skicime
9. Krijim modelesh
10. Ndërtim
11. Përdorim burimesh dhe informacionesh
12. Shkathtësi bashkëpunimi
13. Shkathtësi komunikimi
14. Aftësi psikomotorike
15. Kreativitet
16. Shkathtësi të mendimit kritik
17. Shkathtësi në teknologji të informatikës
18. Shkathtësi numerike
19. Shkathtësi të zgjidhjes së problemeve
20. Shkathtësi menaxhimi

2.4. Udhëzime metodologjike

Për zbatimin praktik të planifikimit mësimor për shkencat natyrore, qoftë brenda orës mësimore, por edhe jashtë saj në realizimin e aktiviteteve kurrikulare po ashtu aktiviteteve jashtë kurrikulare, nevojitet përdorim adekuat i metodologjive të mësimdhënies dhe mësim nxënies. Rezultatet e të nxënësve për shkallë (kompetencat) RNK, rezultatet e të nxënësve për fushë (RNF-të) – Shkencat e natyrës, gjegjësisht rezultatet lëndore (RNL) – paraqesin jo vetëm pika referente për përzgjedhjen e përmbajtjeve por edhe për përzgjedhjen e metodologjive duke u harmonizuar njëra me tjetrën në procesin e mësimdhënies dhe mësim nxënies e në kontekst të filozofisë dhe parimeve të KK-së. Suksesi i nxënësve në lëndët e shkencave të natyrës varet nga puna dhe angazhimi i mësimdhënësit dhe nxënësve. Kjo arrihet duke përdorur qasje ndërvepruese dhe gjithëpërfshirëse, metoda, teknika e forma të shumëllojta të punës. Për këtë qëllim zbatohet një kompleks i tërë procedurash, si: informacion i ri, përsëritje, përforsim, ushtrime, detyra, punë me projekte, punë praktike e të tjera. Përzgjedhja e metodave është kompetencë e mësimdhënësit të lëndës. Ajo bëhet në përshtatje me nevojat dhe kërkesat e nxënësve, me natyrën e përmbajtjes së temës mësimore, me bazën didaktike, me nivelin e formimit të nxënësve etj. Mësimdhënësi duhet të respektojë dhe t'iu përgjigjet interesave dhe vlerave të të gjithë grupeve të nxënësve pavarësisht nga kombësia, raca, gjinia, gjendja sociale,

fetare. Metodrat, teknikat dhe format e punës me nxënës duhet të jenë në funksion të përvetësimit më të lehtë të përmbajtjeve mësimore, të njohurive, shprehjeve, shkathtësive, qëndrimeve dhe vlerave të tjera për të përballur sfidat jetësore. Shkencat e natyrës janë shkencë eksperimentale, prandaj është e preferuar që ligjshmëritë, aty ku është e mundur të shpjegohen duke u shërbyer me provë, demonstrim apo eksperiment në bashkëpunim me nxënësit, kurse arsimtari duhet të ketë rol udhëheqës.

Me qëllim të përmbushjes së kërkesave për nxënie cilësore, sugjerohen disa metoda, forma dhe teknika të ndryshme të punës:

2.4.1. Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

2.4.2. Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

2.4.3. Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

2.4.4. Diskutimi dhe të nxënës në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

2.4.5. Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

2.4.6. Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

2.4.7. Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

2.4.8. Të mësuarit dhe të nxënës përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit;

2.4.9. Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

2.4.10. Të mësuarit në natyrë dhe vizitat në objekte industriale.

Në të gjitha rastet zbatimi i metodave apo teknikave mësimore duhet të shoqërohet me përdorimin e materialeve dhe të mjeteve përkatëse didaktike, pa të cilat nuk mund të arrihen rezultatet e pritura. Çështje ndër kurrikulare. Integrimi i çështjeve ndër kurrikulare në fushën e shkencave të natyrës i ndihmon nxënësit të

njohin dhe të kuptojnë botën dhe të përballojnë më lehtë sfidat e jetës.

Mësimdhënia dhe të nxënës e integruar

Integrimi i koncepteve të përbashkëta në shkencat natyrore (biologji, kimi, fizikë):

Lënda dhe energjia në zhvillimin e jetës, interpretimi i proceseve dhe dukurive natyrore dhe ndikimi i tyre te njeriu, qeniet e gjalla dhe në mjedis, shndërrimet e lëndës, ndërveprimet mes lëndës, trupave dhe qenieve të gjalla, atomet, molekulat, ligji i ruajtjes së masës dhe energjisë, tretësirat, fotosinteza, frymëmarrja, ushqimi i shëndetshëm.

Integrimi në metodën shkencore hulumtuese:

Vëzhgimi, klasifikimi, matja, modelimi, parashtrimi i hipotezës, eksperimenti, prova, përdorimi i instrumenteve për matje, planifikimi dhe projektimi i hulumtimeve të thjeshta shkencore, përpunimi i rezultateve, siguria gjatë punës në laborator.

Ndërlidhja e shkencave natyrore me fushat e tjera

Shkencat e natyrës jo vetëm se janë të ndërlidhura në mes veti, meqë e studiojnë natyrën në aspekte të ndryshme, por janë të ndërlidhura edhe me fushat tjera studimore, veçanërisht me gjuhët në funksion të ndërtimit të terminologjisë dhe komunikimit.

Komunikimi dhe të shprehurit

Komunikon në gjuhë amtare dhe në gjuhë të huaja gjatë punës në grup, pasuron fjalorin e gjuhës me shprehje e simbole të reja përmes diskutimit, raporteve me shkrim, të punëve praktike, hulumtimeve dhe matjeve.

Matematika

Përdor formulat, për vendosje të raporteve në mes madhësive që e karakterizojnë natyrën për dukuri të caktuar si dhe për ndërtimin e modeleve dhe njehsimit të rezultateve të fituara gjatë matjeve eksperimentale në shkencë të natyrës.

Shoqëria dhe mjedisi

Trajton mjedisin natyror-shoqëror si një pasuri, e cila duhet të ruhet dhe të shfrytëzohet për të mirat e shoqërisë.

Shëndeti dhe mirëqenia

Mbron shëndetin duke respektuar rregullat e higjienës, të ushqimit, të lëvizjeve trupore dhe të organizimit të pushimit dhe vetëdijesohet për t'u mbrojtur nga alkooli, duhani, drogat, HIV/AIDS dhe nga shtatzënia e padëshiruar.

Jeta dhe puna

Respekton parimet e punës në grup dhe bashkëpunon në mënyrë aktive në arritjen e objektivave të përcaktuara duke shfaqur shkathtësi manovruese në përdorimin e veglave, pajisjeve dhe teknologjisë së informacionit dhe të komunikimit për të marrë informacione gjatë hulumtimeve.

Temat ndër kurrikulare

Temat ndër kurrikulare që mund të integrohen në Kurrikulën e shkencave të natyrës për këtë moshë të nxënësve janë:

- Edukimi për medie;
- Arsimimi për zhvillimin e qëndrueshëm

Edukimi për media

I referohet përdorimit të medieve për sigurimin e informacioneve të reja dhe të sakta, krijimin dhe përdorimin e informatave për hulumtimet dhe zbulimet e reja shkencore. Tema e edukimit për media përfshin përmbajtjet lidhur me publikimet, shpërblimet për të arriturat në shkencë në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar.

Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm

I referohet temave me rëndësi të përgjithshme të cilat ndikojnë në ndërgjegjësimin e të rinjve/nxënësve për një qëndrim aktiv ndaj çështjeve në vetëdijesimin dhe ruajtjen e pasurive natyrore, në nivel lokal dhe global. Këtu hyjnë çështjet si: aspekti social, zhvillimit ekonomik dhe mjedisor. Çështjet e zhvillimit të qëndrueshëm përfshijnë aspektet për të pasur mjedis të shëndetshëm që ndërlihet me vetëdijesimin dhe rëndësinë e shfrytëzimit të burimeve mjedisore si trashëgimi e brezit të ardhshëm.

2.5. Udhëzime për vlerësim

Vlerësimi është proces i grumbullimit sistematik, cilësor e sasior të informatave të arritjes së nxënësve gjatë procesit të të nxënësve dhe nxjerrja e gjykimeve për to. Vlerësimi i nxënësve mbështetet në rezultatet e të nxënësve të programit lëndor dhe shkathtësive, vlerave dhe qëndrimeve në shkencat e natyrës.

Metodat e vlerësimit që duhet të përdoren në shkencat e natyrës:

- Vlerësimi me gojë (diskutime, debate, prezantime)
- Vlerësimi me shkrim i cili realizohet përmes teknikave të ndryshme (testeve, kuizeve, eseve, raportet e punës),
- Vlerësimi i punës praktike/eksperimentale
- Vlerësim për ecurinë dhe produktin e punës me projekte
- Vlerësimi i portfolios
- Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës kërkimore
- Vlerësimi i detyrave të shtëpisë

Vlerësimi i nxënësve për të gjitha format e lartshënuara mund të realizohet edhe në formë elektronike. Mësimdhënësit e shkencave natyrore, për shkak të specifikave që ka fusha, duhet të përdorin sa më shumë instrumente vlerësues, ku secili instrument vlerësues të ketë një standard dhe të jetë i specifikuar me kritere, i hartuar nga vetë mësimdhënësit, në harmoni me planin zhvillimor të shkollës, me vendimmarrjen e DKA-ve dhe me politikat e MASHT-it.

Mësimdhënësi harton plan vjetor për vlerësimin e nxënësve, i cili plan duhet të miratohet nga gjitha grupet e interesit (aktivi profesional, drejtorja e shkollës, nxënësit dhe prindërit).

2.6. Materialet dhe burimet

Për realizimin me sukses të kompetencave dhe koncepteve kryesore në shkencat e natyrës është e nevojshme të krijohen kushte, të sigurohen mjete mësimore dhe mjedis i përshtatshëm

mësimor. Si burim i informacionit përveç tekstit shkollor është e domosdoshme të përdoren edhe burime të tjera si CD (filma, dokumentarë, video eksperimente etj.), interneti (materiale tekstuale, fotografi, programe interaktive, video etj.), enciklopedi, atlase etj. Për të rritur interesimin dhe kureshtjen e nxënësve është e domosdoshme të përdoren mjete të ndryshme si: tabelë shkrimi, tabela interaktive, fotografi, piktura, modele, makete, diagrame, mjete grafike, televizori, videoprojektori, kompjuteri, telefoni, tableti etj. Për arritje të rezultateve në shkencat e natyrë është e domosdoshme sigurimi i mjedisit të përshtatshëm mësimor. Sipas mundësive përveç klasës, mësimi duhet të zhvillohet edhe në mjedise të tjera (laborator, punëtori, natyrë, ferma etj.).

3. Rezultatet e të nxënit për lëndë (RNL)³

Rezultatet e të nxënit për lëndë janë marrë nga Kurrikulat lëndore/programet mësimore, për klasën e gjashtë, botuar nga MASHT, më 2018; si dhe nga libri kryesor Fizika 6botuar nga e njëjta shtëpi botuese, i cili është përpiluar në përputhje me dokumentin e parë.

Koncepti : **I.** Lëvizja; **II.** Struktura e lëndës; **III.** Bashkëveprimi; **IV.** Energjia;

Koncepti	TEMA	Rezultatet e të nxënit sipas lëndës (RNL)
II	1. LËNDA E STUDIMIT TË FIZIKËS, DISA NGA MADHËSITË THEMELORE NË FIZIKË, TRUPAT DHE SISTEMET	<p>Nxënësi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. përkufizon fizikën si shkencë të natyrës dhe paraqet shembuj të studimit të saj. 1.2. tregon dukuri të cilat janë fushë e studimit të shkencave të natyrës (kimi, biologji dhe astronomi). 1.3. përshkruan vetitë themelore karakteristike të dallimit të trupave dhe objekteve në natyrë. 1.4. identifikon gjatësinë, kohën dhe masën e trupit si madhësi themelore në fizikë. 1.5. përkufizon sistemin si tërësi pjesësh që punojnë së bashku dhe në harmoni. 1.6. përshkruan sistemin diellor si sistem të përbërë nga Dielli, planetët dhe trupat e vegjël. 1.7. tregon sisteme themelore të ndërtimit të bimëve, kafshëve dhe njeriut. 1.8. demonstroi eksperimentalisht punën e qarkut elektrik si sistem, dhe përshkruan sisteme tjera të ndërtuara nga njeriu. 1.9. zgjidhë detyra numerike për përcaktimin e masës, vëllimit dhe densitetit të trupit
II	2. PROCESET NË NATYRË DHE MATJET E DISA MADHËSIVE NË FIZIKË	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. shpjegon ndërrimet që shkaktohen nga natyra (fizikë, kimi, biologji dhe astronomi) dhe nga njeriu. 2.2. dallon ndërrimet fizike, ndërrimet kimike dhe ndërrimet biologjike të trupave në natyrë. 2.3. paraqet shembuj të proceseve të kthyeshme dhe procese të pakthyeshme në natyrë (fizikë, kimi, biologji dhe astronomi). 2.4. tregon shembuj të proceseve ciklike të lëndës dhe trupave në natyrë (fizikë, kimi, biologji dhe gjeografi) dhe të riciklimit nga njeriu. 2.5. përshkruan matjen si krahasim me një standard të paracaktuar. 2.6. demonstroi eksperimentalisht matjen e gjatësisë, sipërfaqes, vëllimit, masës, dhe kohës së zgjatjes së një ndodhie me ndihmën e veglërisë gjegjëse. 2.7. demonstroi eksperimentalisht përcaktimin e densitetit të trupit me formë të pa rregullt. 2.8. demonstroi eksperimentalisht matjen e të njëjtës madhësi themelore disa herë dhe arrin deri te përkufizimi i vlerës mesatare të saj.

³Kurrikulat lëndore/programet mësimore, MASHT gusht 2018, faqe 98-103

I, III	3. LËVIZJA DHE BASHKËVEPRIMET	<p>3.1. shpjegon lëvizjen e trupit si ndërrim të pozitës së tij ndaj një sistemi referimi në hapësirë dhe kohë.</p> <p>3.2. demonstroi eksperimentalisht kuptimin e shpejtësisë dhe paraqet lëvizjen e njëtrajtshme drejtvizore në mënyrë tabelore dhe grafike.</p> <p>3.3. trajton me shembuj masën, si rezistencë ndaj ndryshimit të gjendjes së lëvizjes.</p> <p>3.4. identifikon forcën si madhësi fizike të bashkëveprimit, ndryshimit të shpejtësisë dhe drejtimit të lëvizjes.</p> <p>3.5. përshkruan shembuj për bashkëveprime në distancë dhe bashkëveprime me takim.</p> <p>3.6. demonstroi eksperimentalisht rënien e lirë, forcën e rëndesës, forcën e fërkimit dhe forcën elastike</p> <p>3.7. demonstroi eksperimentalisht peshën e trupit si forcë të veprimit të tij mbi bazë, ose në pikën e varjes.</p> <p>3.8. demonstroi eksperimentalisht shtyrjen, tërheqjen, ngritjen dhe deformimet e trupave si lloje të bashkëveprimeve.</p> <p>3.9. demonstroi eksperimentalisht matjen e masës dhe matjen e peshës me veglërisë përkatëse.</p> <p>3.10. demonstroi eksperimentalisht bashkëveprimet e forcave paralele, me kahe të kundërta dhe kur mbyllin kënd të drejtë në mes veti.</p> <p>3.11. zgjidhë detyra numerike për përcaktimin e rrugës, shpejtësisë, kohës së lëvizjes së trupi dhe veprimeve me forca.</p>
I, III	4. SHTYPIA DHE RRJEDHJËSIT	<p>4.1. përkufizon shtypjen si herës në mes të forcës dhe sipërfaqes së veprimit.</p> <p>4.2. demonstroi eksperimentalisht përhapjen e shtypjes në lëngje.</p> <p>4.3. demonstroi eksperimentalisht vërtetime për paraqitjen e shtypjes atmosferike.</p> <p>4.4. trajton lëvizjen e fluidit si rrjedhojë të shkaktuar nga ndryshimi i shtypjes.</p> <p>4.5. përshkruan vetitë themelore të shtresave të atmosferës dhe lëvizjet e ajrit nga temperatura.</p> <p>4.6. zgjidhë detyra numerike për përcaktimin shtypjes, forcës apo sipërfaqes së veprimit.</p>
IV	5. ENERGJIA, PUNA, FUQIA DHE MAKINAT E THJESHTA	<p>5.1. dallon trajta të ndryshme të energjisë, (mekanike, elektrike, magnetike, kimike, biologjike etj.)</p> <p>5.2. përshkruan energjitë mekanike dhe paraqet shprehjet e tyre.</p> <p>5.3. identifikon elektricitetin si bartës të energjisë.</p> <p>5.4. tregon shfrytëzimin e energjisë, kimike dhe biologjike në jetën e përditshme.</p> <p>5.5. shpjegon energjinë si madhësi konstante të një trupi a sistemi dhe shndërrimet e saj.</p> <p>5.6. identifikon punën si mekanizëm për transferin e energjisë mekanike.</p> <p>5.7. përkufizon fuqinë si raport në mes energjisë së transferuar dhe kohës së transferit.</p> <p>5.8. dallon energjinë Diellore si burimin kryesor të energjisë në Tokë.</p> <p>5.9. përkufizon energjinë si veti e trupit a sistemit, e cila mund të shkaktojë ndryshime.</p> <p>5.10. vlerëson përparësitë e burimeve të energjisë së pastër ndaj burimeve të energjisë së djegies së fosileve dhe lidhjen e shfrytëzimit të tyre me ndotjen e mjedisit.</p> <p>5.11. ilustron parimin e punës së makinave të thjeshta.</p> <p>5.12. demonstroi eksperimentalisht punën me lloz, rrafsh të pjerrët dhe rrotë.</p> <p>5.13. zgjidhë detyra numerike për energjitë mekanike, punë dhe fuqi.</p>

II, IV	6. DUKURITË TERMIKE	<p>6.1. përshkruan ndërtimin grimcor të lëndës dhe përkufizon energjinë e brendshme të trupit / sistemit</p> <p>6.2. demonstroi eksperimentalisht mënyrat e ndërrimit të energjisë së brendshme të trupit / sistemit.</p> <p>6.3. interpreton temperaturën si vlerësim të energjisë së brendshme të trupit/sistemit.</p> <p>6.4. interpreton nxehtësinë si mekanizëm për transferin e energjisë së brendshme.</p> <p>6.5. demonstroi eksperimentalisht matjen e temperaturës së njeriut dhe të atmosferës me termometër dhe përshkruan punën e termometrit me merkur dhe alkool.</p> <p>6.6. demonstroi eksperimentalisht rregullën e Richmanit për dy apo më shumë sisteme të ndryshme në gjendje të baraspeshimit termik.</p> <p>6.7. përshkruan ndërrimet e vetive fizike të trupave të shkaktuara nga nxehtësia.</p> <p>6.8. identifikon mënyrat e këmbimit të nxehtësisë.</p> <p>6.9. tregon punën e makinave të thjeshta termike dhe vlerëson rendimentin e tyre.</p>
II, III	7. NGARKESAT, RRYMAT DHE MAGNETET E PËRHESHME	<p>7.1. shpjegon paraqitjen e elektriciteteve të kundërta duke u bazuar në strukturën e ndërtimit të lëndës.</p> <p>7.2. tregon mënyrat e mundshme të ngarkimit të trupave me elektricitet.</p> <p>7.3. demonstroi eksperimentalisht vetitë elektrike të trupave dhe ndarjen e tyre në përçues dhe veçues.</p> <p>7.4. demonstroi eksperimentalisht paraqitjen e rrymës elektrike si lëvizje të ngarkesave në përçues.</p> <p>7.5. identifikon burimet e rrymës elektrike dhe shpenzuesit e llojeve të ndryshme.</p> <p>7.6. demonstroi eksperimentalisht qarkun elektrik me një dy apo tri burime dhe me një dy apo tre shpenzues dhe nxjerr përfundimet për lidhje të burimeve dhe rezistorëve.</p> <p>7.7. përshkruan veprime të ndryshme të rrymës elektrike.</p> <p>7.8. identifikon forma të ndryshme të magnetëve të përhershme dhe dallon magnetet e përhershme nga magnetet e rrymës elektrike.</p> <p>7.9. demonstroi eksperimentalisht dhe liston trupat që ndjejnë ndikimin e magnetëve të përhershme.</p>
IV	8. PËRHAPJA DREJTIVIZORE E DRITËS	<p>8.1. identifikon burime të ndryshme të dritës dhe dallon sipërfaqet ndriçuese (shkëlqimi) nga sipërfaqet që e reflektojnë dritën (ndriçimi).</p> <p>8.2. vërteton me shembuj, përhapjen drejtvizore të dritës, me krijimin e hijes dhe gjysmëhijes dhe me eklipsin e Hënës dhe Diellit.</p> <p>8.3. demonstroi eksperimentalisht ligjin e reflektimit dhe ligjin e thyerjes së rrezeve të dritës.</p> <p>8.4. përcakton me vizatim pozitën e shëmbëllimit në pasqyra të rrafshëta dhe shpjegon karakteristikat themelore të tij.</p> <p>8.5. përshkruan instrumentet e thjeshta optike (pasqyrat, thjerrat) dhe interpreton Shëmbëllimet e fituara nga to.</p> <p>8.6. demonstroi eksperimentalisht ngjyrat themelore përbërëse të dritës së bardhë pas përhapjes së saj nëpër prizëm optik (disperzioni).</p>

4. Plani mësimor vjetor

Fusha: shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; I.2; I.3; I.5; I.6; I.9; II.1; II.2; II.3; II.4;II.5; II.6; II.7; III.1; III.2; III.3; III.4; III.5; III.6; III.7.

	Dymujori	Tema	Koncepti	Numri i orëve
Periudha I	Shtator Tetor	1. LËNDA E STUDIMIT TË FIZIKËS, DISA NGA MADHËSITË THEMELORE NË FIZIKË, TRUPAT DHE SISTEMET	II	8
		2. PROCESET NË NATYRË DHE MATJET E DISA MADHËSIVE NË FIZIKË		8
	Nëntor Dhjetor	2. PROCESET NË NATYRË DHE MATJET E DISA MADHËSIVE NË FIZIKË	II	8
		3. LËVIZJA DHE BASHKËVEPRIMET	I,III	8
Periudha II	Janar Shkurt	3. LËVIZJA DHE BASHKËVEPRIMET	I,III	8
		4. SHYTPJA DHE RRJEDHJËSIT	I,III	5
	Mars	5. ENERGJIA, PUNA, FUQIA DHE MAKINAT E THJESHTA	IV	8
		5. DUKURITË TERMIKE	II,IV	8
Periudha III	Prill Maj	6. NGARKESAT, RRYMAT DHE MAGNETET E PËRHERSHME	II,III	6
		7. NGARKESAT, RRYMAT DHE MAGNETET E PËRHERSHME	II,III	8
	Qershor	8. PËRHAPJA DREJTVIZORE E DRITËS	IV	4

5. Plani mësimor i periudhës I

Fusha: shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla:3

Klasa: 6

Dymujori	Periudha I					
	Tema	Njësia	Orë	Metodologjia e mësimdhënies ⁴	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe çështje ndër-kurrikulare	RNK ⁵
Shtator - Tetor	1. LËNDA E STUDIMIT TË FIZIKËS, DISA NGA MADHËSITË THEMELORE NË FIZIKË, TRUPAT DHE SISTEMET	Natyra, materia dhe substanca.	1	2.4.3; 2.4.7	Kimi, Biologji, Astronomi, Gjeografi	I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;
		Vetit themelore të trupave. Masa, vëllimi dhe dendësia e trupave. Ushtrime numerike për dendësinë e trupave	2	2.4.3; 2.4.7	Kimi, Matematikë	I2; I3; I.6; II.4; III.1; IV.1;
		Madhësitë fizike themelore.	1	2.4.1	Matematikë	I2; I3; I.6; II.4; III.1; IV.1;
		Sistemi fizik. Sistemi diellor.	1	2.4.1	Gjeografi, Matematikë	I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1; IV.4.;
		Sistemet themelore të ndërtimit të bimëve, kafshëve dhe njeriut	1	2.4.1	Biologji, Matematikë	I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1; IV.4.;
		Qarku elektrik dhe sistemet tjera	1	2.4.7	Teknologji	I.2; I.4; I.6; II.5; III.5; III.6; IV.1;
		Natyra dhe njeriu	1	2.4.1; 2.4.7	Gjeografi, Biologji, Kimi	
		2. PROCESET NË NATYRË DHE MATJET E DISA MADHËSIVE NË FIZIKË PROCESET NË NATYRË DHE MATJET E DISA MADHËSIVE NË FIZIKË	Ndryshimet e trupave në natyrë	1	2.4.3; 2.4.7	Kimi
	Proceset e kthyeshme dhe të pakthyeshme. Proceset ciklike. Riciklimi		1	2.4.3; 2.4.5	Kimi	I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;
	Madhësitë fizike dhe njësitë matëse. Matja e masës.		1	2.4.1; 2.4.10	Matematikë	I2; I3; I.6; II.4; III.1; IV.1;
	Matja e gjatësisë sipërfaqes dhe vëllimit.		1	2.4.1; 2.4.7	Matematikë	I.2; I.4; I.6; II.4; II.7; III.1; III.5; IV.1;
	Ushtrime numerike		1	2.4.2	Matematikë	
	Matja e kohës.		1	2.4.1; 2.4.7	Matematikë	I.2; I.4; I.6; II.4; II.7; III.1; III.5; IV.1;
	Test për vlerësim		1	2.4.3		
	Debat për testin		1	2.4.1; 2.4.3		

⁴ Shih shifrat në faqe 14

⁵ Shih shifrat në tabelën në faqe 7-10

3. LËVIZJA DHE BASHKËVEPRIMET 2. PROCESET NË NATYRË DHE MATJET ...	Përcaktimi i dendësisë të trupave të ngurtë me formë jo të rregullt.	1	2.4.4; 2.4.7	Matematikë	I.2; I.4; II.4; II.5; III.3; III.5; IV.1;
	Saktësia e matjeve. Vlera mesatare. Ushtrime numerike - Saktësia e matjeve.	1	2.4.2;	Matematikë	I.2; I.4; II.4; II.5; III.3; III.5; IV.1;
	Lëvizja dhe sistemi i krahasimit	2	2.4.1; 2.4.10	Matematikë, Gjeografi	I.1; I.2; I.3; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.3;
	Shpejtësia mesatare dhe e çastit.	1	2.4.1	Matematikë, TIK	I.1; I.2; I.3; I.4; I.7; II.4; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.4;
	Lëvizja e njëtrajtshme drejtvizore	1	2.4.1; 2.4.4.	Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.4; I.7; II.4; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.4;
	Ushtrime Detyra dhe grafikët.	1	2.4.1; 2.4.4.	Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.4; I.7; II.4; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.4;
	Forca. Ndryshimi i gjendjes së lëvizjes	1	2.4.3; 2.4.7	Matematikë	I.1; I.3; II.1; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4;
3. LËVIZJA DHE BASHKËVEPRIMET	Bashkëveprimet me kontakt. Bashkëveprimet në distancë	1	2.4.2; 2.4.3	Matematikë	I.1; I.3; II.1; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4;
	Pesha e trupit	1	2.4.7.	Astronomi, Gjeografi	I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1;
	Ushtrime numerike	1	2.4.2	Matematikë	
	Rënia e lirë. Matja e peshës.	1	2.4.1; 2.4.7	Astronomi, Gjeografi	I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1;
	Forca e gravitetit, e fërkimit dhe elastike	1	2.4.5	Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.2; IV.6;
	Çfarë mund të bëjmë me forcë?	1	2.4.7; 2.4.5	Matematikë	I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1;
	Test për vlerësim	1	2.4.3		
	Debat për testin	1	2.4.1; 2.4.3		

6. Planet e orëve mësimore të periudhës I

Në këtë libër janë përpiluar planet e mundshme për disa orë mësimore. Këto plane janë shënuar me dy numra: numri i parë shënon numrin rendor të orës së përpiluar në këtë libër mësuesi, kurse numri në kllapa tregon numrin rendor që ka kjo orë e planifikuar në planin e vjetor, i cili gjendet duke numëruar orët nëpër planet e periudhave. Gjatë përpilimit të planeve të orës do t'i referohemi librit kryesor Fizika 6, për shkollën e mesme të ultë (botuar nga e njëjta shtëpi botuese), që do të thotë figurat dhe detyrat që thuhet me shifër i gjeni në këtë libër. Shkurtesat që do të përdoren në planet e orës:

RNK – rezultatet e të nxënit të kompetencave kryesore sipas shkallës

RNF – rezultatet e të nxënit të fushës sipas shkallës

RNL – rezultatet e të nxënit të lëndës

Konceptet (shih “Kurrikulat lëndore/programet mësimore, për klasën e dhjetë”, botuar nga MASHT, më 2018, ose këtu në kapitullin 4, ku janë paraqitur RNL-të): I. Lëvizja; II. Struktura e materies; III. Bashkëveprimi; dhe IV. Energjia.

Gjatë përpilimit të orëve mësimore, mësime të inkurajohen të kenë parasysh dy fakte me rëndësi, sa i përket metodave të mësime dhe mjeteve të konkretizimit. E para, metodat e mësime, natyrshëm, duhet të kombinohen edhe brenda një ore mësimore. Ky kombinim (sidomos e metodës eksperimentale me njërin nga metodat tjera) lidhet ngushtë me mjetet e konkretizimit në zhvillim të orës mësimore. Në shumicën dërrmuese të orëve mësime duhet dhe mund të ketë mjete konkretizimi. Kur themi “duhet”, nënkuptohet se e kërkon realizimi i orës mësimore një gjë të tillë; ndërsa kur themi “mund”, nënkuptohet se shumë prej mjeteve të konkretizimit janë tejet të thjeshta dhe shumë lehtë të disponueshme (sepse, një pjesë janë në çdo klasë mësime, ndërsa një pjesë janë trupa me të cilët kemi të bëjmë në përditshmëri me ta) dhe, kuptohet, pjesa më e sofistikuar gjendet në laboratorin e shkollës (varësisht prej shkallës së furnizimit të tyre).

PLANI I ORËS MËSIMORE 1			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Natyra, materia dhe substanca.			
Fjalët kyçe: natyra, materia, substanca, fusha fizike, shkencat natyrore			
RNK: I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;			
RNF: II.1.1; IV.2;			
RNL: 1.1; 1.2;			
Nxënësi:			
1	Përkufizon natyrën dhe përmbajtjen e saj.		
2	Përkufizon materien dhe format e saj: substanca dhe fusha fizike		
3	Tregon shembuj të dallimit të substancave për mes shqisave		
4	Tregon dukuri të cilat janë fushë studimi të shkencave natyrore: Fizikës, Kimisë, Biologjisë, Astronomisë dhe Gjeografisë.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi :			
1	Tregon se çka është natyra dhe materia. Cilat janë format e materies.		
2	Cili është dallimi mes substancës dhe fushës fizike.		
3	Si mund të dallohet dhe identifikohen substancat.		
4	Çka studion Fizika, Kimia, Biologjia, Astronomia dhe Gjeografia		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri, disa substanca të ndryshme.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Biologjia, Astronomia dhe Gjeografia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Bashkëbisedim me nxënës, se çfarë shohin ata në rrethin e tyre jetësor dhe revokim nga lëndët natyrore në klasat paraprake. Për mes bashkëbisedimit të vjen te nocioni për natyrën. • Pastaj sqarohet se çfarë është materia dhe format e saj. Jepen shembuj për substancën dhe fushat fizike. • Për mes shembujve praktik identifikohen substancat. Për shembull frutat e sezonit për mes shijes, ose objektet e ndryshme në klasë për mes prekjes, shikimit dhe shqisave tjera. • Identifikohet Fizika si shkencë e natyrës e cila studion materien dhe lëvizjen e saj • Po ashtu sqarohen se çfarë studiojnë edhe shkencat tjera të natyrës 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetjeve dhe debatit.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 2

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
--------------------------------	----------------------	-------------------	-----------------

Koncepti: II

Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet

Njësia mësimore: Vetit themelore të trupave. Masa, vëllimi dhe dendësia e trupave.

Fjalët kyçe: masa, vëllimi, dendësia.

RNK: I2; I3; I.6; II.4; III.1; IV.1;

RNF: II.1.1; IV.6; IV.7;

RNL: 1.3.

Nxënësi:

1 Përshkruan vetit themelore të trupave në natyrë

2 Identifikon masën, vëllimin dhe densitetin

Kriteret e suksesit:

Nxënësi :

1 Numëron vetit themelore të trupave

2 Dallon masën dhe vëllimin

3 Tregon se çfarë është dendësia e trupave

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri, disa trupa të njëjtë me madhësi të ndryshme

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Kimia, Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Pikënisje e përshtatshme është shtrimi i pyetjeve për vetitë e trupave.
- Pastaj pyetjet shtrohet në drejtim të njohurive tona mbi vetitë e trupave
- Demonstrimi për masën dhe vëllimin e trupave.
- Demonstrimet trupa të njëjtë me vëllim të ndryshëm për të arritur te koncepti i dendësisë
- Si rezultat i demonstrimit, shënohet shprehja për dendësi

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit, nëpërmjet zgjidhjeve të problemeve analitike.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 3			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Madhësitë fizike themelore.			
Fjalët kyçe: madhësitë kryesore fizike, gjatësia, masa dhe koha.			
RNK: I.1; I.3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;			
RNF: II.1.1; IV.2;			
RNL: 1.4.			
Nxënësi:			
1	Përkufizon madhësitë fizike themelore.		
2	Përshkruan gjatësinë e trupave.		
3	Tregon se çka është masa e trupave.		
4	Përshkruan kohën si madhësi fizike.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi :			
1	E kupton se çka është gjatësia dhe cila është njësia matëse e saj.		
2	E din se çka është masa e trupave dhe cila është njësia matëse e saj		
3	E kupton kohën si madhësi fizike dhe cila është njësia matëse e saj.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri, metri, peshorja, ora.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika dhe Gjeografia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Bashkëbisedim me nxënë, shpjegoni madhësitë kryesore fizike: gjatësinë, masën dhe kohën. • Me shembuj praktikë shpjegoni se çka paraqet gjatësia e trupave, me çka matet ajo dhe cila është njësia për matjen e gjatësisë. • Shpjegoni kuptimin e masës së trupave, me çka matet masa dhe cila është njësia matëse e saj. • Praktikisht shpjegoni konceptin e kohës. Tregoni mjetin për matjen e kohës dhe cila është njësia matëse e saj. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetjeve dhe debatit.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 4			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Sistemi fizik. Sistemi diellor.			
Fjalët kyçe: Sistemi fizik, dielli, sistemi diellor			
RNK: I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;			
RNF: II.1.1; IV.2;			
RNL: 1.5; 1.6.			
Nxënësi:			
1	Përshkruan sistemin fizik.		
2	Përshkruan sistemin diellor.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi :			
1	E kupton sistemin fizik si bashkësi të elementeve me numër të caktuar që bashkëveprojnë ndërmjet veti.		
2	E kupton dhe e njeh ndërtimin e sistemit diellor.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri, harta			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlihdura (korrelacioni): Astronomia dhe Gjeografia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Shpjegoni kuptimin e sistemit fizik dhe sillni shembuj të sistemeve të ndryshme. • Tregoni dallimet ndërmjet sistemeve të mbyllura dhe të hapura fizike. • Me ndihmën e hartës shpjegoni sistemin diellor. Përshkruani pozitat e të gjitha planetëve në sistemin diellor. Vëmendje të veçanta t'i kushton pozitës së Tokës në familjen e sistemit diellor. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetjeve dhe debatit.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 5			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Sisteme themelore të ndërtimit të bimëve, kafshëve dhe njeriut			
Fjalët kyçe: Sistemet, bimët, kafshët, njeriu			
RNK: I1; I3; II.1; II.6; III.4; III.7; IV.1;			
RNF: II.1.1; IV.2;			
RNL: 1.7			
Nxënësi:			
1	Përshkruan sistemet fizike të botës bimore dhe shtazore.		
2	Përshkruan sistemet fizike të njeriut		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi :			
1	I njeh dhe i dallon sistemet e ndryshme fizike të bimët dhe kafshët (frymëmarrjes, qarkullimit të gjakut, skeleti, sistemi nervor etj.).		
2	I njeh sistemet më të rëndësishme të njeriut (i qarkullimit të gjakut, skeleti, nervor, etj.). Po ashtu njeh edhe sisteme të tjera nga bota jo e gjallë e të cilat për nevojat të veta i ka ndërtuar njeriu.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri, harta nga lënda e anatomisë së bimëve dhe kafshëve (atlas).			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Biologjia dhe Gjeografia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Me ndihmën e hartës për ndërtimin bimëve dhe shtazëve, shpjegoni shembuj të ndryshëm të sistemeve fizike të bimët (sistemi i frymëmarrjes) dhe të shtazët (sistemi i frymëmarrjes, qarkullimit të gjakut, skeleti, sistemi nervor). • Shpjegoni sistemet themelore në trupin e njeriut (sistemi i frymëmarrjes, qarkullimit të gjakut, muskujve skeleti, sistemi nervor) • Tregoni disa shembuj praktik të sistemeve nga bota jo e gjallë (ujësjellësi, kanalizimi, telefonia, etj.) 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetjeve dhe debatit.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 6			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Qarku elektrik dhe sistemet tjera			
Fjalët kyçe: qarku, qarku elektrik si sistem fizik, sistemet tjera: ujësjellësit, ngrohjes, kanalizimit, arsimor, shëndetësisë.			
RNK: I.2; 1.4; I.6; II.5; III.5; III.6; IV.1;			
RNF: I.5; II.3; III.5; III.10;			
RNL: 1.8.			
Nxënësi:			
1	Përshkruan dhe lidh të gjitha komponentët e qarkut elektrik.		
2	Demonstron eksperimentalisht punë e qarkut elektrik.		
2	Përshkruan edhe sistemet tjera nga jeta e njeriut, si: ujësjellësit, ngrohjes, kanalizimit, arsimor, shëndetësisë, telefonisë		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të njoh dhe të di të lidh komponentët e qarkut elektrik.		
2	Të jetë në gjendje të demonstroj eksperimentalisht qarkun elektrik.		
3	Të përshkruaj sistemet tjera të rëndësishme për jetën e njeriut.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, bateria, teli, llamba e vogël elektrike, ndërprerësi			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Teknologjia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënët në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Do të fillohet me demonstrimin e lidhjes së elementeve të qarkut elektrik. • Bashkërisht me nxënës do të demonstron se kur llamba ndriçon e kur është e fikur. (hapja dhe mbyllja e qarkut elektrik) • Do të bëhen krahasimi me rrjetin e rrymës elektrike në shtëpi • Në bashkëbisedim me nxënës do të përshkruhen edhe sisteme tjera: ujësjellësit, ngrohjes, kanalizimit, arsimor, shëndetësisë, telefonisë. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi. Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 7			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Lënda e studimit të Fizikës, disa nga madhësitë themelore në fizikë, trupat dhe sistemet			
Njësia mësimore: Natyra dhe njeriu.			
Fjalët kyçe: natyra, njeriu, ndikimet..			
RNK: I.2; 1.4; I.6; II.5; III.5; III.6; IV.1;			
RNF: I.5; II.3; III.5;III.10;			
RNL: 2.1.			
Nxënësi:			
1	Përshkruan ambientin jetësor.		
2	Përshkruan disa nga ndikimet e njeriut në natyrë		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Njeh ambientin jetësor.		
2	Dallon ndryshimet që janë shkaktuar nga ndërhyrja e njeriut.		
3	Kupton rolin dhe nevojën e angazhimit për mbrojtje të natyrës.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Biologjia, Kimia, Astronomia, Gjeografia.			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dilni në oborrin e shkollës dhe përshkruani mjedisin jetësor. • Identifikoni ndërhyrjet e njeriut në mjedisin jetësor të shkollës. • Tregoni shembuj edhe të ndërhyrjeve tjera të njërit në natyrë. • Dallon ndërhyrjet e mira dhe jo të mira të njeriut në natyrë. • Shpjegoni nevojën për vetëdijesim dhe organizim të aktiviteteve me qëllim të mbrojtjes së natyrës nga ndërhyrjet jo të mira në natyrë. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi. Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 8			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë			
Njësia mësimore: Ndryshimet e trupave në natyrë			
Fjalët kyçe: ndryshimet e substancës, ndryshimet kimike.			
RNK: I.1; I.4; II.1; II.4; II.5; III.4; III.6; IV.1; IV.3;			
RNF: II.1.1; III.2; IV.2; IV.5;			
RNL: 2.2.			
Nxënësi:			
1 Jep shembuj të ndryshimeve të trupave në natyrë, me ç ‘rast ndodhë ndryshimi i substancës			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 Të kuptoj ndryshimet të cilat ndodhin si rezultat i ndryshimit të substancës			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, letra, shkrepsja.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Do të fillohet me pyetje të thjeshta se çfarë mund të ndodhë nëse ne ndërhyjmë në trupa fizik. • Për mes bashkëbisedimit vëmendje e veçantë do ti kushtohet ndryshimeve kimike • Arsimtari djeg një copë letër. Nga ky eksperiment i thjesht arrin në përfundimin se ka ndodhë ndryshimi i substancës (vetit e letres ndryshojnë rrënjësisht) • Merr edhe shembuj të tjerë, si djegia e drunjtëve, benzinës, naftës, etj. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës eksperimentale për ndryshimet kimike.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 9			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë			
Njësia mësimore: Proceset e kthyeshme dhe të pakthyeshme. Proceset ciklike. Riciklimi.			
Fjalët kyçe: Proceset, e kthyeshme, pakthyeshme, riciklimi.			
RNK: I.1; I.4; II.1; II.4; II.5; III.4; III.6; IV.1; IV.3;			
RNF: II.1.1; III.2; IV.2; IV.5;			
RNL: 2.3.			
Nxënësi:			
1	Tregon se çka është procesi natyror.		
2	I njeh dhe dallon proceset e kthyeshme dhe ato të pakthyeshme.		
3	Përshkruan proceset ciklike.		
4	Përshkruan një proces riciklimi		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj proceset natyrore.		
2	Të kuptoj dhe të dallon proceset e kthyeshme dhe ato të pakthyeshme.		
3	Të kuptoj dhe të njoh proceset ciklike.		
4	Të kupton se çka është riciklimi dhe cila është rëndësia e tij ekonomike.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Biologjia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Bashkëbisedoni me nxënës për proceset në natyrë. Sillni shembuj të ndryshëm. • Shpjegoni me shembuj të ndryshëm proceset e kthyeshme dhe të pakthyeshëm. • Tregoni dallimet ndërmjet proceseve të kthyeshme dhe të pakthyeshëm. • Shpjegoni proceset ciklike dhe jepni shembuj nga jeta e përditshme. • Shpjegoni se çfarë paraqet riciklimi. Sillni shembuj. • Shpjegoni rëndësinë ekonomike të riciklimit. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës eksperimentale për ndryshimet kimike.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 10**Fusha:** Shkenca natyrore**Lënda:** Fizikë**Shkalla:** 3**Klasa:** 6**Koncepti:** II**Tema:** Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë**Njësia mësimore:** Madhësitë fizike dhe njësitë matëse. Matja e masës.**Fjalët kyçe:** madhësia fizike, matja, masa, peshorja, kilogrami.**RNK:** I.1; I.4; II.1; II.4; II.5; III.4; III.6; IV.1; IV.3;**RNF:** II.1.1; III.2; IV.2; IV.5;**RNL:** 2.5:2.6.**Nxënësi:**

1 Tregon se çka është një madhësi fizike.

2 Përshkruan matjen e masës

3 Tregon se cila është njësia matëse e saj.

Kriteret e suksesit:**Nxënësi:**

1 I njeh dhe i dallon disa nga madhësitë fizike.

2 Din të kryej matjen e masës së trupit.

3 Din se kg është njësia matëse e masës. Po ashtu i njeh dhe dallon nënfishat dhe shumëfishat e kg.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, peshorja.**Përdorimi i TIK-ut:****Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni):** Matematika**METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE**

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Shpjegoni disa nga madhësitë fizike.
- Bashkëbisedoni me nxënës për matjen e masës.
- Tregoni se si quhet veglëria për matjen e masës dhe cila është metoda e matjes(mundësisht praktikisht).
- Shpjegoni se cila është njësia matëse e masës.
- Tregoni nënfishat dhe shumëfishat e kilogramit.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës eksperimentale për ndryshimet kimike.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.**Reflektimi për rrjedhën e orës**

PLANI I ORËS MËSIMORE 11			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë			
Njësia mësimore: Matja e gjatësisë, sipërfaqes dhe vëllimit.			
Fjalët kyçe: gjatësia, gjerësia, lartësia, metri, sipërfaqja, vëllimi.			
RNK: I.2; I.4; I.6; II.4; II.7; III.1; III.5; IV.1;			
RNF: IV.5; IV.6; IV.7; IV.18;			
RNL: 2.6.			
Nxënësi:			
1	Jep shembuj për matjen e gjatësisë		
2	Sjell shembuj nga përvoja e tij për matjen e sipërfaqes dhe vëllimit (për trupa të ngurtë dhe lëngët)		
3	Përkthuan njësit dhe pajisjet për matje		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj dhe zbatoj matjen e dimensioneve me metër		
2	Të njoh njësit matëse të gjatësisë, sipërfaqe dhe vëllimit.		
3	Të kuptoj dhe aplikoj nënfishat dhe shumëfishat		
4	Të jetë në gjendje të shndërroj njësit e vëllimit prej L në m ³ dhe të kundërtën		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, shirita metrikë të ndryshëm, një shishe me vëllim 1L, një kub me dimensione 1dmx1dmx1dm			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënët në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Me shirita të ndryshëm metrik edhe vizore të matën gjatësi të ndryshme. • Rezultatet e matjes të shprehen në njësinë metër (m) • Bashkërisht me nxënës të maten sipërfaqe dhe vëllime të ndryshme në klasë (banka, dera, dritarja, klasa...) • Me ndihmën e shishes të tregohet vëllimi i ujit prej 1L. • Sasia e ujit në shishe të hedhet në kubin 1dm³ (nëse e posedoni) dhe kështu të tregohet se 1L=1dm³. • Të merren shembuj të ndryshme për shndërrim të nënfishave përkatësisht shumëfishave në njësinë themelore. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 12

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II

Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë

Njësia mësimore: Matja e kohës.

Fjalët kyçe: koha, ora, sekonda.

RNK: I.1; I.4; II.1; II.4; II.5; III.4; III.6; IV.1; IV.3;

RNF: II.1.1; III.2; IV.2; IV.5;

RNL: 2.6.

Nxënësi:

1 Përshkruan kohën si madhësi fizike.

2 Tregon veglërinë dhe përshkruan metodat e ndryshme për matjen e kohës.

3 Tregon se cila është njësia matëse e kohës.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Din rëndësinë e kohës.

2 Din të mat kohën me orë.

3 E din se cila është njësia matëse e kohës dhe shumëfishat e saj.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, ora.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);
 Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);
 Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);
 Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;
 Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Bashkëbisedoni për rëndësinë e kohës në jetën e përditshme.
- Shpjegoni disa nga metodat për matjen e kohës.
- Nxënësit le të lexojnë kohët në orë.
- Shpjegoni se cila është njësia për matjen e kohës.
- Tregoni shumëfishat e njësisë së sekondës.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës eksperimentale për ndryshimet kimike.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 13			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë			
Njësia mësimore: Përcaktimi i dendësisë të trupave të ngurtë me formë jo të rregullt.			
Fjalët kyçe: trupi i ngurtë, forma jo e rregullt, dendësia, lëngu (uji).			
RNK: I.2; I.4; II.4; II.5; III.3; III.5; IV.1;			
RNF: III.6; IV.5; IV.6; IV.7; IV.18; IV.19;			
RNL: 2.7;			
Nxënësi:			
1	Jep shembuj për matjen e vëllimit të lëngut(ujit)		
2	Sqaron se çfarë ndodhë nëse në një enë të mbushur me ujë vendosim një trup të ngurtë		
3	Përshkruan ndryshimin e vëllimit të ujit në enën e shkallëzuar		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj dhe zbatoj matjen e vëllimit të lëngut (uji) në enë		
2	Të di të lexoj ndryshimin e vëllimit të ujit në enë kur në enë vendoset një trup i ngurtë		
3	Të kuptoj si ky ndryshim i vëllimit të ujit është i barabartë me vëllimin e trupit të ngurtë		
4	Duke e njohur vëllimin e trupit të ngurtë (për mes ndryshimin të vëllimit të lëngut në enë), dhe duke e mat masën e tij të llogarisë densitetin e trupit të ngurtë		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një enë qelqi e shkallëzuar (menzur), uji, trupi i ngurtë në formë jo të rregullt.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Të mbushet ena e shkallëzuar me ujë • Të lexohet vëllimi i ujit në enë • Pastaj të hedhet në enë trupi i ngurtë. • Ndryshimi i vëllimit të ujit të lexohet dhe të kuptohet se ky është vëllimi i trupit të hedhur në ujë • Trupit të ngurtë ti matet masa me peshore dhe në fund të llogaritet densiteti i tij • Të diskutohet me nxënës aplikimi 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 14			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II			
Tema: Proceset në natyrë dhe matjet e disa madhësive në Fizikë			
Njësia mësimore: Saktësia e matjeve. Vlera mesatare.			
Fjalët kyçe: matje, vlerë mesatare, saktësi.			
RNK: I.2; I.4; II.4; II.5; III.3; III.5; IV.1;			
RNF: III.6; IV.5; IV.6; IV.7; IV.18; IV.19;			
RNL: 2.8;			
Nxënësi:			
1 Përkthyerin nevojën për saktësi të matjes.			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 E din rëndësinë e matjes së sekt.			
2 Kupton nevojën se për rezultat sa më të sekt duhet kryer më shumë se një matje.			
3 Din të llogarisë vlerën mestare të matjeve.			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Bashkëbisedoni për nevojën që rezultati i matjes të jetë mundësisht sa më i saktë. • Shpjegoni nevojën se duhet bërë më shumë se një matje të një madhësie fizike. • Tregoni praktikisht se si llogaritet vlera mestare. • Tregoni se sa më shumë matje që bëjmë vlera mestare e fituar është më e saktë, përkatësisht shkalla e saktësisë është më e madhe. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 15			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Lëvizja dhe sistemi i krahasimit.			
Fjalët kyçe: pozita, ndryshim i pozitës, trajektorja, rruga, lëvizja.			
RNK: I.2; I.4; II.4; II.5; III.3; III.5; IV.1;			
RNF: III.6; IV.5; IV.6; IV.7; IV.18; IV.19;			
RNL: 3.1.			
Nxënësi:			
1 Përshkruan lëvizjen si ndryshim të pozitës.			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 E kupton se çka është sistemi i krahasimit.			
2 E din se çka paraqet trajektorja e çka rruga.			
3 E kupton lëvizjen si ndryshim të pozitës.			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, harta.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;			
<ul style="list-style-type: none"> • Përshkruani nga përvoja vendtakimet e nxënësve. • Shpjegoni konceptin e sistemit të krahasimit. • Shpjegoni se çka është trajektorja e çka rruga. • Tregoni format e trajektoreve. • Shpjegoni konceptin e lëvizjes si ndryshim të pozitës për gjatë një kohe të caktuar. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 16			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Shpejtësia mesatare dhe e çastit.			
Fjalët kyçe: rruga, koha, shpejtësia, shpejtësia mesatare.			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; I.7;II.4; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.4;			
RNF: II.3.1; III.6, IV.5; IV.6;			
RNL: 3.1; 3.2;			
Nxënësi:			
1	Përshkruan rrugën dhe kohën për të cilën është kaluar ajo		
2	Nga jeta e përditshme sqaron kuptimi më shpejtë më ngadalë		
3	Jep shembuj të ndryshëm për kohë e shpenzuar për të kaluar një rrugë të caktuar		
4	Përshkruan pajisjen e shpejtësi matësit në makinë		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj dhe të dijë të llogarisë shpejtësinë mesatare		
2	Të jetë në gjendje të kuptoj njësit e ndryshme matëse për shpejtësinë mesatare		
3	Vlerat numerike të shpejtësisë ti paraqes në mënyrë tabelore dhe grafike		
4	Të dalloj shpejtësinë mesatare nga ajo e çastit		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, kompjuteri			
Përdorimi i TIK-ut: Rezultatet për shpejtësi të paraqiten në tabelë dhe grafik. Mund të ndihmohen edhe nga arsimtari i Matematikës.			
Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Matematika, TIK			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rikujtoni konceptin për lëvizje • Jepni shembuj të lëvizjes; dy makina të ndryshme rrugën e njëjtë e kanë kaluar për kohë të ndryshme • Ose merrni shembull vrapimin e atletëve. Vrapimi të ndodh në shteg prej 50 ose 100m. Mund të bëhet edhe ushtrim praktik duke kombinuar orën me ta të edukatës fizike • Ftoni nxënësit të nxjerrin përfundime kur rruga ose shtegu i njëjtë kalohet për kohë të ndryshme • Sqaroni mënyrën matematikore të gjetjes së shpejtësisë; krejt rruga nda për kohën e kaluar. Kjo në fakt paraqet shpejtësinë mesatare • Rezultatet të paraqiten në mënyrë tabelore dhe grafike • Jepni shembuj të shpejtësisë së çastit ose momentit pre asaj mesatare • Kultivoni shkathtësinë e manipulimit me njësi matëse të shpejtësisë 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 17			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Lëvizja e njëtrajtshme drejtvizore			
Fjalët kyçe: rruga, drejtvizore, koha, shpejtësia, shpejtësia konstante.			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; I.7;II.4; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.4;			
RNF: II.3.1; III.6, IV.5; IV.6;			
RNL: 3.2;			
Nxënësi:			
1	Përshkruan lëvizjen për rastin kur rruga është drejtvizore.		
2	Tregon shembuj kur trupi për kohë të njëjtë kalon rrugë të njëjtë, pra kur trupi lëviz me shpejtësi konstante (p.sh. aeroplani).		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj lëvizjen e njëtrajtshme drejtvizore.		
2	Të jetë në gjendje të paraqes në formë tabelore varësinë e s ndaj t-së për lëvizjen e njëtrajtshme drejtvizore.		
3	Të jetë në gjendje të paraqes në formë grafike varësinë e s ndaj t-së për lëvizjen e njëtrajtshme drejtvizore.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, kompjuteri			
Përdorimi i TIK-ut: Rezultatet për shpejtësi të paraqiten në tabelë dhe grafik. Mund të ndihmohen edhe nga arsimtari i Matematikës.			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika, TIK			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;			
<ul style="list-style-type: none"> • Rikujtoni konceptin për lëvizjen. • Shpjegoni shembuj kur lëvizja kryhet në rrugë të drejtë. • Shpjegoni konceptin e shpejtësisë konstante. • Paraqitni varësinë s- t, të ndonjë shembulli të lëvizjes së njëtrajtshme drejtvizore në mënyrë tabelore. • Paraqitni varësinë s- t, të ndonjë shembulli të lëvizjes së njëtrajtshme drejtvizore në mënyrë grafike • Diskutojeni rezultatit e tabelës dhe të grafikut. • Të aftësohen nxënësit për paraqitje tabelore dhe grafike edhe të shembujve të tjerë për këtë lloj lëvizje. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 18			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Forca. Ndryshimi i gjendjes së lëvizjes			
Fjalët kyçe: ndërveprimi ose bashkëveprimi i trupave, forca, ndryshimi gjendjes së lëvizjes, Njuton.			
RNK: I.1; I.3; II.1; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4;			
RNF: II.3.1; III.7, IV.2; IV.3;			
RNL: 3.4;			
Nxënësi:			
1	Përshekruan arsyen e ndryshimit të pozitës ose gjendjes së lëvizjes së trupave		
2	Nga përvoja sjell shembuj të ndërveprimit të trupave		
3	Përshekruan shembuj të veprimit të njëjtë në trupa me masa të ndryshme		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj shkakun e ndryshimit të gjendjes së lëvizjes së trupave		
2	Të dijë se forca paraqet veprimin ndërmjet trupave		
3	Njësia e saj është N (Njuton)		
4	Shpejtësia e ndryshimit të gjendjes së lëvizjes varet nga madhësia e forcës		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, trupa me masa të ndryshme, rrafshi ku lëvizin trupat (libri ose banka)			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të veprohet në trupa të ndryshëm, dhe më këtë rast të vërehet me kujdes nga nxënësit veprim • Të vërtetohet se për veprim të njëjtë trupa më masovik (me masë më të madhe) po lëvizin më ngadalë dhe e kundërta • Po ashtu të vërtetohet se shpejtësia e lëvizjes përkatësisht ndryshimit të gjendje së lëvizjes (nxitimi) po varet nga madhësia e forcës (veprimit) • Të bazë të demonstrimit të eksperimentit dhe përvojës të shënohet shprehja për forcën • Duke njohur njësinë për masën dhe nxitimin definoni njësinë matëse për forcën 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 19

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: I,III

Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet

Njësia mësimore: Bashkëveprimet me kontakt. Bashkëveprimet në distancë.

Fjalët kyçe: bashkëveprimi, kontakt, distancë.

RNK:I.1; I.3; II.1; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4;

RNF:II.3.1; III.7, IV.2; IV.3;

RNL: 3.5;

Nxënësi:

1 Përshekruan shembuj të bashkëveprimeve me kontakt.

2 Përshekruan shembuj të bashkëveprimeve në distancë.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 T'i njoh dhe t'i kuptoj bashkëveprimet me kontakt.

2 T'i njoh dhe t'i kuptoj bashkëveprimet në distancë.

3 T'i dalloj bashkëveprimet më kontakt nga ato në distancë.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, trupa të ndryshëm mbi bankë, magneti.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

- Përsëriteni konceptin për bashkëveprimet ndërmjet trupave.
- Merrni shembuj konkret të veprimit reciprok të trupave (veproni në trupat mbi bankë me dorë dhe me magnet)
- Dalloni veprimet kur janë me kontakt dhe nga distanca.
- Jepni edhe shembuj të tjerë nga jeta e përditshme për këto dy lloje bashkëveprimesh.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 20			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Pesha e trupit			
Fjalët kyçe: forca e gravitetit, masa, pesha, Njuton.			
RNK: I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1;			
RNF: II.3.1; III.4, IV.1; IV.16;			
RNL: 3.7;			
Nxënësi:			
1	Përkruan veprimin që ndodhë nëse një trup mbajmë në dorë		
2	Tregon se ky veprim po varet prej masës së trupit		
3	Po ashtu nga përvoja nxënësit përshkruajnë edhe veprimin që ndodhë kur një trup e varim për një litari, si dhe varësin e veprimit nga masa e këtij trupi		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj natyrën e veprimit të trupit në dorë ose në çfarëdo baze tjetër mbështetëse		
2	Të dijë se veprim i njëjtë ndodhë edhe kur trupin e varim në litar		
3	Të kuptoj se ky veprim varet nga masa e trupit dhe është rezultat i tërheqjes së Tokës		
4	Të kuptoj se kjo madhësi quhet peshtë dhe të bëjë dallimin me masën.		
5	Ta dijë të llogarisë peshën dhe të kuptoj se dimensionet e saj janë të njëjtat sikurse të forcës		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, trupa me masa të ndryshme, penj ose sustë elastike			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Astronomia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;			
<ul style="list-style-type: none"> • Trupa të ndryshëm të mbahen në dorë ose të vendosen në bazë mbështetëse • Po ashtu trupa të ndryshëm të varen në penj ose sustë elastike • Të vërehet se nëse masat janë të mëdha bazat lakohet më shumë, ose dora lodhet, ndërsa peri mund të këputet • Të tregohet se ky veprim i trupit në bazë, pe ose sustë elastike është rezultat i tërheqjes së Tokës • Të nxirret shprehja për këtë veprim e cila quhet peshtë • Të diskutohet se prej cilave madhësi po varet kjo (të merret rasti për shembull në Hënë) 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 21

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: I,III

Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet

Njësia mësimore: Rënia e lirë. Matja e peshës.

Fjalët kyçe: rënia, e lirë, pesha, matja, dinamometri.

RNK:I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1;

RNF:II.3.1; III.4, IV.1; IV.16;

RNL: 3.6;3.9.

Nxënësi:

1 Përshkruan rënieën e trupave në sipërfaqe të Tokës pa shpejtësi fillestare.

2 Tregon se si matet pesha e një trupi.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj rënieën e lirë.

2 Të kuptoj nxitimin g.

3 Të dijë të mat peshën e trupit me dinamometër.

4 Të dalloj matjen e peshës nga matja e masës.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, dinamometri, trupa të lehtë.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Astronomia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Lëshoni disa trupa të lehtë, pa shpejtësi fillestare të bien në dyshe me.
- Bashkëbisedoni me nxënës shembuj e lartcekur.
- Shpjegoni konceptin e rënies së lirë.
- Ri përsëritni metodën e matjes së masës (njësia 2.5).
- Demonstroni matjen e peshës me dinamometër.
- Shpjegoni dallimet në matje të masës dhe peshës.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 22			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet			
Njësia mësimore: Forca e gravitetit, e fërkimit dhe elastike			
Fjalët kyçe: forca, graviteti, fërkimi, elasticiteti, Njuton.			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.2; IV.6;			
RNF: II.3.1; III.3, IV.2; IV.5; IV.16;			
RNL: 3.6;			
Nxënësi:			
1	Përshkruan lëvizjen e trupave nën ndikimin e veprimit të Tokës.		
2	Përshkruan lëvizjen e trupit në një sipërfaqe dhe ndikimin e saj në atë		
3	Përshkruan situata kur trupat gjatë veprimit në bazë ose në susta të caktuara deformojnë përkatësisht zgjasin sustën, ndërsa pasi të largohen trupat baza dhe susta rikthehen në pozitën që kanë pas.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë forcën e gravitetit, fërkimit dhe atë elastike.		
2	Të kuptojë dhe dallojnë kahun e forcës së fërkimit prej forcës e cila shkakton lëvizjen		
3	Të kuptojë vetin që kanë trupat të rikthehen në gjendje të pa deformuar kur në ta pushon së vepruari forca		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, trupa me sipërfaqe jo të njëjta, rrafshi i pjerrtë, susta elastike			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Shpjegoni pse gjethet, shiu, ose trupa të tjerë bien në sipërfaqe të Tokës. • Trupa me masa të ndryshme të lëshohen në rrafshje të pjerrëta me sipërfaqe të cilat kanë vrazhdësi të ndryshme • Të vërtetohet se si rezultat i takimit të sipërfaqeve, ato po fërkohen dhe lind një veprim pengues i cili quhet forcë e fërkimit • Më shembuj të tregohet se kjo forcë e fërkimit po varet nga masa e trupit që po lëviz, nga shkalla e pjerrtësisë së rrafshit si dhe nga shkalla e vrazhdësisë • Të demonstron situata kur forca e fërkimi zvogëlohet përkatësisht rritet • Po ashtu eksperimentalisht të vërtetohet se nëse trupin e varim në sustë ose llastikë, pasi ta heqim prej tij, susta ose llastiku rikthehet në gjatësinë fillestare; 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 23

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: I,III

Tema: Lëvizja dhe bashkëveprimet

Njësia mësimore: Çfarë mund të bëjmë me forcë?

Fjalët kyçe: forca, gjendja e lëvizjes, ndryshimi i pozitës, deformimi, kahu, paralel, normal.

RNK:I.1; I.2; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.2; IV.6;

RNF:II.3.1; III.3, IV.2; IV.5; IV.16;

RNL: 3.9;3.10.

Nxënësi:

1 Përshkruan ndryshimin e gjendjes së lëvizjes së trupave.

2 Tregon shembuj nga jeta e përditshme e deformimit të trupave si pasojë e veprimit mbi ta.

3 Tregon shembuj të veprimit të më shumë forcave.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptojë se forca është shkaktari i ndryshimit të lëvizjes dhe pozitës së trupave.

2 Të kuptojë se si pasojë e veprimit mbi një trup atë edhe mund ta deformatojmë.

3 Të njoh dhe të dallojë kahet e veprimit të më shumë forcave në trupa.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur.

- Ri përsëritni konceptin mbi forcën,
- Tregoni dhe shpjegoni shembuj praktik të veprimit mbi trupa. Me këtë rast tregoni shembuj të ndryshimit të gjendjes së lëvizjes, ndryshimit të pozitës dhe deformimit të trupit,
- Shpjegoni se ka raste kur në një trup, njëkohësisht mund të veprojnë më shumë se një forcë.
- Me këtë rast shpjegoni se është me rëndësi të dihen kahet e veprimit të forcave.
- Merrni shembuj kur forcat janë paralele dhe kur ato janë normale.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

7. Plani mësimor i periudhës II

Fusha: shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla:3

Klasa: 6

		Periudha II					
		Tema	Njësia	Orë	Metodologjia e mësimdhënies	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe çështje ndër-kurrikulare	RNK
Dymujori	4. SHTYPJA DHE RRJEDHJËSIT 2.ENERGJIA, PUNA, FUQIA	Përkufizimi i shtypjes. Shtypja në lëngje.	1	2.4.1; 2.4.5	Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;	
		Paradoksi hidrostatik. Ushtrime numerike	1	2.4.1; 2.4.5	Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;	
		Ligji i Paskalit. Zbatime të ligjit të Paskalit. Ushtrime numerike	1	2.4.2	Matematikë, Teknologji	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;	
		Shtypja në gazra. Shtypja atmosferike Eksperimenti i Toriçelit.	1	2.4.1	Gjeografi	I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; IV.1;	
		Matja e shtypjes Lëvizja e ajrit nën ndikimin e temperaturës.	1	2.4.7	Gjeografi	I.4; II.1; II.4; III.1; IV.3;	
Janar- Shkurt	5. ENERGJIA, PUNA, FUQIA DHE MAKINAT E THJESHTA 6. DUKURITË TERMIKE	Puna mekanike. Energjia dhe trajtat e saj. Energjia mekanike.	1	2.4.2; 2.4.3	Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;IV.6;	
		Elektriciteti bartës i energjisë. Energjia kimike dhe biologjike. Ruajtja e energjisë	1	2.4.1; 2.4.3; 2.4.10	Kimi, Biologji, Astronomi	I.1; I.2; I.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;	
		Nuk ka punë pa transferim të energjisë. Fuqia	1	2.4.7	Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.4; II.4; II.6; III.4;	
		Energjia shkakton ndryshime. Burimet e energjisë dhe ndikimet në mjedis	1	2.4.10; 2.4.3	Astronomi, Gjeografi, Biologji, Kimi	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.7; IV.1; IV.3;	
		Makinat e thjeshta. Parimi i punës së makinave të thjeshta. Ushtrime.	1	2.4.7; 2.4.4	Biologji, Kimi, Gjeografi, Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1; IV.3;	
		Test për vlerësim	1	2.4.3			
		Debati për test	1	2.4.1; 2.4.3			

	Ndërtimi grimcor i substancës	1	2.4.3; 2.4.2	Kimi	I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.2;
Mars	Energjia e brendshme e trupave	1	2.4.1; 2.4.5	Kimi, Biologji	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;
	Temperatura dhe energjia e brendshme. Temperatura dhe energjia kinetike e grimcave. Nxehtësia dhe energjia e brendshme	1	2.4.2; 2.4.5	Kimi, Biologji	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1; IV.3;
	Matja e temperaturës.	1	2.4.7.	Kimi, Gjeografi	I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; II.7; III.1; III.4; IV.1;
	Baraspesha termike. Ushtrime numerike.	1	2.4.5; 2.4.2	Kimi, Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.6; II.4; II.5; II.6; III.1; III.2; III.7; IV.1;
	Ndikimi i nxehtësisë në vetit fizike të trupave. Këmbimi i nxehtësisë. Këmbimi i nxehtësisë me përcjellje	1	2.4.7	Kimi	I.1; I.2; I.3; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1;
	Këmbimi i nxehtësisë me rrymim. Këmbimi i nxehtësisë me rrezatim. Makinat termike.	1	2.4.2; 2.4.7	Kimi	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1; IV.3;
	Test për vlerësim	1	2.4.3		
	Debat për testin	1	2.4.1; 2.4.3		
3.DUKURITË TERMIKE					

8. Planet e orëve mësimore të periudhës II

PLANI I ORËS MËSIMORE 24			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Shtypja dhe rrjedhësit			
Njësia mësimore: Përkufizimi i shtypjes. Shtypja në lëngje			
Fjalët kyçe: shtypja, Paskali, lëngjet,			
RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5;			
RNL: 4.1; 4.2;			
Nxënësi:			
1	Tregon se çka di për shtypjen		
2	Tregon nga përvoja veprimin e lëngut (p.sh. ujit) në muret e enës.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë konceptin mbi shtypjen		
2	Të kuptojë se shtypja në lëngje përhapet në të gjitha drejtimet e enës (ligji i Paskalit)		
3	Të kuptoj se: shtypja e lëngut vepron në të gjitha muret e enës, ajo varet nga dendësia i tij dhe nga thellësia		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një shiringë, tullumbace fëmijësh			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Matematika, Teknologjia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Shpjegoni konceptin e shtypjes si marrëdhënie ndërmjet forcës dhe sipërfaqes. • Tregoni se cila është njësia matëse e shtypjes. • Shpjegoni konceptin për fluidin. • Demonstroni eksperimentalisht veprimin e lëngut në muret e enës. • Vërtetoni se prej çka varet shtypja e lëngut 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 25

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: I,III

Tema: Shtypja dhe rrjedhësit

Njësia mësimore: Paradoksi hidrostatik.

Fjalët kyçe: shtypja, Paskali, lëngjet,

RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;

RNF:II.3.1; III.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5;

RNL: 4.1; 4.2;

Nxënësi:

1 | Përshkruan shtypjen e lëngut në muret e enës

2 | Tregon se prej cilave madhësi varet shtypja e lëngut

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 | Të kuptoj se prej cilave madhësi varet shtypja e fluidit.

2 | Të kuptoj dhe të jetë në gjendje të shpjegoj konceptin e paradoksit hidrostatik.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, disa enë të formave të ndryshme, ujë.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika, Teknologjia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Ri përsëritni shtypjen e lëngut.
- Shpjegoni dhe diskutojeni edhe një herë se prej cilave madhësi varet shtypja lëngut.
- Merrni një enë në formë kuboidi dhe të mbuluar me kapak. Pastaj merrni tri shishe. Në kapakun e enës hapni tri vrima në të cilat futen shishet si në figurë. Njëri nga shishet hapeni në bazën e saj dhe filloni ta mbushni me ujë. Shihni bashkërisht me nxënësit se çka po ndodhë dhe diskutojeni.
- Shpjegoni konceptin e paradoksit hidrosatit.
- Sillni edhe shembuj të tjerë për këtë dukuri.
- Vazhdoni orën me ushtrime numerike.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 26			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Shtypja dhe rrjedhësit			
Njësia mësimore: Ligji i Paskalit. Zbatime të ligjit të Paskalit. Ushtrime numerike.			
Fjalët kyçe: shtypja, lëngjet, Paskali, presa hidraulike, freni, Pa.			
RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; III.1; III.4; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5;			
RNL: 4.1; 4.2;			
Nxënësi:			
1	Përshkruan dukurinë e shtypjes në lëngje		
2	Tregon nga përvoja se çfarë mund të ndodhë kur në enën e mbushur me ujë veprojmë me forcë nga jashtë		
3	Përshkruan punën e presës hidraulike dhe të frenit		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë dhe dalloj shtypjen në lëngje prej asaj në trupa të ngurtë		
2	Të kuptojë se shtypja në lëngje përhapet në të gjitha drejtimet e enës (ligji i Paskalit)		
3	Të dinë se puna e presës hidraulike dhe frenit bazohet në ligjin e Paskalit		
4	Të kuptojë dhe të jenë në gjendje të llogarisin se raporti i shtypjeve në fillimin e një gypi dhe në fundin e tij varet nga raporti i sipërfaqeve		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një shiringë, tullumbace fëmijësh			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika, Teknologjia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mbusheni me ujë tullumbacen, ndërsa nxënësit le të vërejnë me kujdes se si tullumbacja “po rritet” njëjtë në të gjitha drejtimet • Ose çfarë ndodhë nëse veproni në pistonin e shiringat të mbushur me ujë • Për mes këtyre shembujve arrini në përfundim se shtypja përhapet në të gjitha drejtimet (ligji i Paskalit) • Pastaj, kujtoni me fëmijë punën e presës hidraulike dhe të frenit. Krahasoni me shiringën. • Diskutoni me fëmijë edhe ndonjë rast tjetër të zbatimit të ligjit të Paskalit • Zgjidhni ndonjë detyrë nga fletorja e punës ose nga ndonjë burim tjetër, për mes së cilave përforconi konceptin për shtypje. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 27			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: I,III			
Tema: Shtypja dhe rrjedhësit			
Njësia mësimore: Shtypja në gazra. Shtypja atmosferike. Eksperimenti i Toriçelit.			
Fjalët kyçe: shtypja, ajri, gypi me zhivë, Toriçeli, matja e shtypjes, atm., torr, mmHg.			
RNK: I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5;			
RNL: 4.3;			
Nxënësi:			
1 Përshkruan dukurinë e shtypjes ne gazra dhe atmosferike			
2 Tregon nëse ka dëgjuar më parë për atë se si matet shtypja (p.sh. te vullkanizori)			
3 Përshkruan matjen e shtypjes dhe mjetin për matje			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 Të kuptojë se shtypja e gazrave dhe atmosferike matet dhe pajisja për matje quhet barometër			
2 Të dijë se për herë të parë shtypjen eksperimentalisht e mati Toriçeli			
3 Të kuptojë punën e barometrit			
4 Të kuptojë rëndësinë që ka matja e shtypjes në gazra dhe atmosferike			
5 Të dijë të manipuloj më njësi të ndryshme matëse për shtypjen			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një nga llojet e barometrit			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Gjeografia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Për mes bashkëbisedimit rikujtoni konceptin për shtypjen në fluide • Inkurajoni nxënësit të mendojnë për rëndësinë që ka matja e shtypjes atmosferike (për shembull fryrja e gomës së biçikletës) • Tregoni historinë e matjes se shtypjes nga Toriçeli • Sqaro punën e barometrit (sill ndonjë në klasë) 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 28

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: I,III

Tema: Shtypja dhe rrjedhësit

Njësia mësimore: Matja e shtypjes. Lëvizja e ajrit nën ndikimin e temperaturës.

Fjalët kyçe: ajri, shtypja atmosferike, temperatura, lëvizja e ajrit (rryma)

RNK:I.4; II.1; II.4; III.1; IV.3;

RNF:II.3.1; III.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5; IV.16;IV.19;

RNL: 4.5; 4.6;

Nxënësi:

1 Përshkruan metodën e matjes së shtypjes së ajrit (p.sh. pompa për fryrje të gomës)

2 Përshkruan dukurin e lëvizjes së ajrit nën ndikimin e temperaturës

2 Jep shembuj nga jeta për lëvizje të ajrit

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të dijë të përdorë barometrin

2 Të kuptojë se njëri nga shkaktarët e lëvizjes së ajrit prej një zone në tjetrën është ndryshimi i temperaturës mes këtyre zonave

3 Veçanërisht ta kuptoj relacionin temperaturë dendësi i ajrit

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një nga llojet e barometrit

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Gjeografia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Të demonstron matja e shtypjes me barometër.
- Të fillohet nga përvoja, pse gjatë verës hapim dritaret?
- Të sqarohet se me ngritje të temperaturës, ajri rrallohet përkatësisht dendësia i tij ulet (për shembull gjatë verës kur është vapa shumë e madhe kjo gjë mund të diktohet)
- Përfundimisht vihet te koncepti se ajri lëviz prej pozitave ku temperatura është më e ulët kah pozita ku temperatura është më e lartë.
- Ti kushtohet vëmendje ndikimit të temperaturës në dendësi përkatësisht shtypje të ajrit

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 29

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Energjia, puna, fuqia dhe makinat e thjeshta

Njësia mësimore: Puna mekanike. Energjia dhe trajtat e saj. Energjia mekanike.

Fjalët kyçe: puna, mekanike, energjia, trajtat e energjisë, energjia mekanike.

RNK:I.1; I.3; I.4; II.5; III.1; III.4; IV.1; IV.3;

RNF:II.3.1; III.1; III.4; IV.2; IV.5; IV.11;

RNL: 5.1; 5.2.

Nxënësi:

1 Përshkruan punën mekanike dhe njësinë e saj matëse.

2 Përshkruan energjinë dhe trajtat e saj.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptojë konceptin e punës mekanike dhe njësinë matëse të saj.

2 Të dijë se energjia është aftësia për të kryer punë.

3 Ti njoh dhe dalloj trajtat e energjisë

4 Ti njoh njësit matëse për energjinë dhe të jetë në gjendje të bëjë shndërrimin e tyre

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Biologjia, Astronomia, Gjeografia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

- Shpjegoni me shembuj punën mekanike.
- Tregoni se cila është njësia matëse e punës.
- Shpjegoni se për të kryer punë duhet të jemi në gjendje. Aftësua për të kryer punë paraqet energjinë.
- Shpjegoni njësinë matëse të energjisë dhe tregoni ngjashmëritë me njësinë matëse për punën.
- Tregoni se si bëhet shndërrimi i njësie matëse në tjetrën për energjinë (cal në J dhe anasjelltas).
- Tregoni trajtat e energjisë dhe merrni shembuj nga jeta e përditshme e nxënësve.
- Shpjegoni energjinë mekanike. Sillni shembuj për energjinë mekanike.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 30

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Energjia, puna, fuqia dhe makinat e thjeshta

Njësia mësimore: Elektriciteti bartës i energjisë. Energjia kimike dhe biologjike. Ruajtja e energjisë

Fjalët kyçe: puna, mekanike, energjia, trajtat e energjisë, energjia mekanike.

RNK:I.1; I.3; I.4; II.5; III.1; III.4; IV.1; IV.3;

RNF:II.3.1; III.1; III.4; IV.2; IV.5; IV.11;

RNL: 5.3; 5.4; 5.5.

Nxënësi:

1 Përshkruan energjinë elektrike, kimike dhe biologjike.

2 Tregon çka din për ruajtjen e energjisë.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 I njeh, dallon dhe kupton format e energjisë: elektrike, kimike dhe biologjike.

2 Shpjegon situata praktike të aplikimit të energjisë elektrike, kimike dhe biologjike.

3 Kupton dhe shpjegon ligjin mbi ruajtjen e energjisë.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Biologjia, Astronomia, Gjeografia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

- Ri përsëritni konceptin mbi energjinë.
- Shpjegoni dhe bashkërisht më nxënës sillni shembuj të aplikimit të energjisë elektrike.
- Shpjegoni konceptin e energjisë kimike dhe biologjike.
- Tregoni shembuj për energjinë kimike (bateria, hedhja e kripës në akull) dhe biologjike (qeliza).
- Shpjegoni ligjin mbi ruajtjen e energjisë.
- Bashkërisht me nxënës, sillni shembuj nga jeta e përditshme për ligjin mbi ruajtjen e energjisë.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi. Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 31			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: IV			
Tema: Energjia, puna, fuqia dhe makinat e thjeshta			
Njësia mësimore: Nuk ka punë pa transferim të energjisë. Fuqia			
Fjalët kyçe: energjia, energjia mekanike, puna mekanike, fuqia, Wati			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.4; II.6; III.4;			
RNF: II.3.1;III.1; III.4; IV.1; IV.5; IV.16;			
RNL: 5.6; 5.7;			
Nxënësi:			
1	Tregon shembuj të punës mekanike		
2	Përshkruan lidhjen mes energjisë së shpenzuar dhe punë mekanike		
3	Jep shembuj për punën e kryer në njësi të kohës		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj lidhjen mes energjisë mekanike dhe punës mekanike		
2	Të kuptoj se njësit matëse i kanë të njëjta (Xhul)		
3	Të kuptoj se fuqia është shpejtësi e shpenzimit të energjisë përkatësisht kryerjes së punës. Njësia e saj është Wat		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Te merren shembuj praktik të kryerjes së punë mekanike (zhvendosja e trupit nën ndikimin e forcës) • Të sqarohet se puna mekanike kryhet në llogari të energjisë mekanike • Për mes shembujve të fitohet koncepti për shpejtësi të kryerjes së punës (fuqi). Të merren raste kur puna e njëjtë nuk kryhet për kohë të njëjtë, dhe kështu nxënësit të vinë te konkluzioni për shpejtësinë e kryerjes së punës. • Të definohen njësit matëse për energji, punë dhe fuqi • Të merren shembuj praktikë për fuqinë makinave ose pajisjeve të ndryshme. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 32

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Energjia, puna, fuqia dhe makinat e thjeshta

Njësia mësimore: Energjia shkakton ndryshime. Burimet e energjisë dhe ndikimet në mjedis.

Fjalët kyçe: energjia, ndryshimet, burimet e energjisë, ndikimet në mjedis.

RNK:I.1; I.2; I.3; I.4; II.4; II.6; III.4;

RNF:II.3.1;III.1; III.4; IV.1; IV.5; IV.16;

RNL: 5.8; 5.9; 5.10.

Nxënësi:

1 Tregon shembuj të ndryshimeve në mjedisin jetësor si rezultat i transferimit të energjisë (p.sh. puna e ndonjë makinerie).

2 Përshkruan burimet e energjisë.

3 Përshkruan ndikimet që kanë burimet e energjisë në mjedisin jetësor.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Kupton se ndryshimet në univers, Tokë, në mjedisin tonë jetësor kanë ndodhur si rezultat i transferimit të energjisë.

2 I njeh dhe i dallon burimet e energjisë.

3 Kupton dhe dallon se cilat nga burimet e energjisë kanë ndikime negative në mjedisin jetësor e cilat nuk kanë ndikime negative.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

- Ri përsëritni konceptin energji-punë. Tregoni se puna kryhet në llogari të energjisë.
- Sillni shembuj të ndryshëm për të treguar se si rezultat i transferit të energjisë ndodhin ndryshimet (hapja e kanalit, rrënimi i shtëpisë së vjetër, prerja e drurëve, etj.).
- Shpjegoni dhe diskutojeni bashkërisht me nxënës burimet e energjisë.
- Shpjegoni burimet kryesorë të energjisë, dhe inkurajoni nxënësit të sjellin shembuj praktik.
- Në tabelë, shënoni burimet e energjisë që kanë ndikim negativ në mjedisin jetësor (qymyri, nafta, gazi natyror) dhe ato të cilat nuk kanë ndikime negative në mjedisin jetësor (uji, Dielli, era, etj.)
- Sillni shembuj nga mjedisi i juaj jetësor për të dy llojet e burimeve të energjisë.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 33

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Energjia, puna, fuqia dhe makinat e thjeshta

Njësia mësimore: Makinat e thjeshta. Parimi i punës së makinave të thjeshta.

Fjalët kyçe: makinat e thjeshta, llozi, rrafshi i pjerrët, rrota, pyka,

RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1; IV.3;

RNF: II.3.1; III.1; III.4; IV.1; IV.2; IV.5; IV.16;

RNL: 5.11; 5.12;

Nxënësi:

1 Përshkruan shembuj nga jeta e përditshme të punës me lloz, rrafsh të pjerrët, rrotë dhe pykë

2 Jep ide për arsyen e përdorimit të këtyre pajisjeve të quajtura makina të thjeshta

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj arsyen e përdorimit të makinave të thjeshta

2 I njeh dhe dallon makinat e thjeshta.

3 Në rast nevojë din të ndërtoj dhe përdor ndonjërin nga makinat e thjeshta.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, llozi p.sh. Gërshërë, rrafshin e pjerrët e konstruktoni në klasë, një rrotë dhe një pykë

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Biologjia, Kimia, Gjeografia, Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Të demonstron ekseprimentalisht arsyeja e aplikimit të llozit (me cilat gërshërë është më lehtë të punohet, me ato që kanë dorezat e shkurtra apo të gjata. Shembuj të tillë gjeni dhe demonstroi para nxënësve)
- Ndërtoni rrafshin e pjerrët në klasë (me libër ose me bankë) dhe demonstroi zhvendosjen e trupit për gjatë tij
- Tregoni rrotën dhe merrni shembuj nga jeta e përditshme e ngritjes së peshave p.sh. Ndërtimtari
- Aplikim e pykës mund ta demonstroi në klasë për të vendosur në ekuilibër ndonjë bankë ose për të ngritur lehtësisht dhe vetëm pakëz ndonjë peshë.
- Inkurajoni nxënësit që në rast nevojë të ndërtojnë dhe përdorin makinat e thjeshta.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 34

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, IV			
Tema: Dukuritë termike			
Njësia mësimore: Ndërtimi grimcor i substancës.			
Fjalët kyçe: atomi, molekula			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.2;			
RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.9; IV.11; IV.16;			
RNL: 6.1;			
Nxënësi:			
1	Jep ide për ndërtimin e substancës.		
2	Në bazë të përvojës dhe të mësuarit e deri tanishëm përshkruan arsyen se pse substancat e ndryshme kanë veti të jo të njëjta.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë ndërtimi grimcor të substancës		
2	Të kuptojë substanca është bashkësi e atomeve ose molekulave të cilat bashkëveprojnë mes veti		
3	Të dalloj atomin prej molekulës		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, disa modele për strukturën e lëndës(të merren nga laboratorit i kimës)			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Të fillohet me diskutimin se pse substancat e ndryshme kanë veti jo të njëjta (sheqeri i ëmbël, kripa e njelmët) • Të krijohet ideja e ndërtimit grimcor të substancës. Pra të nisët nga ideja se çfarë ndodhë nëse një substancë të caktuar fillojmë ta copëtojmë. Cili do të jetë kufiri i ndarjes? • Të sqarohet se kufiri i ndarjes te disa substanca është atomi e te disa molekula (bashkësi e dy e më tepër atomeve) • Të krijohet ideja për madhësinë e atomit ose molekulës dhe lëvizjen e përhershme të tyre (eksperimenti i gotës me ujë dhe ngjyrë, shih librin) 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 35			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, IV			
Tema: Dukuritë termike			
Njësia mësimore: Energjia e brendshme e trupave.			
Fjalët kyçe: energjia, atomet, molekulat, lëvizja, e brendshme			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.2;			
RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.9; IV.11; IV.16;			
RNL: 6.1; 6.2.			
Nxënësi:			
1	Përshkruan lëvizjen e grimcave (atomeve dhe molekulave) të substancës.		
2	Tregon se atomet dhe molekulat e substancës janë në lëvizje të përhershme. Prandaj grimcat kanë energji, ndërsa energjia e përgjithshme e grimcave përbërëse të substancës paraqet energjinë e brendshme.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë se grimcat përbërëse të substancës janë në lëvizje të përhershme.		
2	Të dijë se, si rezultat i lëvizjes, grimcat kanë energji.		
3	Të kuptojë se energjia e përgjithshme e grimcave përbërëse të substancës paraqet energjinë e brendshme të substancës.		
4	Të dijë dhe të jetë në gjendje të llogarisë energjinë e brendshme.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri,			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Të fillohet me diskutimin për ndërtimin grimcor të substancës. • Shpjegoni se, grimcat përbërëse të substancës (atomet ose molekulat) janë në lëvizje të përhershme. Si rezultat i lëvizjes secila nga to ka energji. • Shpjegoni se, shumën e energjive të të gjitha grimcave, paraqet energjinë e brendshme të substancës. • Shënimi shprehjen për energji të brendshme. • Tregoni shembuj se si llogaritet energjia e brendshme. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 36			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, IV			
Tema: Dukuritë termike			
Njësia mësimore: Temperatura dhe energjia e brendshme. Temperatura dhe energjia kinetike e grimcave. Nxehtësia dhe energjia e brendshme			
Fjalët kyçe: Temperatura, energjia e brendshme, energjia kinetike, nxehtësia.			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.2;			
RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.9; IV.11; IV.16;			
RNL: 6.3; 6.4.			
Nxënësi:			
1	Përshkruan ndonjë shembull të varësisë së temperaturës nga energjia e brendshme ose energjia kinetike.		
2	Tregon shembuj kur trupat janë të nxehtë. Gjëne lidhjen ndërmjet nxehtësisë dhe energjisë së brendshme.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Kupton varësinë e temperatura së trupit ndaj energjisë së brendshme të tij.		
2	Kupton dhe është në gjendje të shpjegoj shembuj të varësisë së temperaturës së substancës ndaj energjisë kinetike të grimcave përbërëse.		
3	Kupton marrëdhënien e nxehtësisë së substancës ndaj energjisë së brendshme të saj.		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, gota me ujë të ftohët dhe të nxehtë, qese të çajit.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Matematika			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Shpjegoni marrëdhënien ndërmjet temperaturës së substancës dhe energjisë së brendshme të saj. Shpjegoni dhe demonstroi shembullin e figurës 6.10. • Demonstroi eksperimentin me qese të çajit. Një qese të çajit vendoseni në gotën me ujë të ftohët e tjetrën në gotën me ujë të nxehtë (figura 6.11). Me këtë rast shpjegoni varësinë e temperaturës së ujit ndaj energjisë së brendshme të tij. • Shpjegoni arsyen pse substancat janë të nxehta. Me këtë rast gjeni lidhjen ndërmjet nxehtësisë dhe energjisë së brendshme. Bashkërisht me nxënës sillni shembuj të ndryshëm nga jeta e përditshme. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 37

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II, IV

Tema: Dukuritë termike

Njësia mësimore: Matja e temperaturës.

Fjalët kyçe: temperatura, temperatura e atmosferës, termometri, termometri me alkool dhe me zhivë

RNK: I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; II.7; III.1; III.4; IV.1:

RNF: II.3.1; III.1; III.4; IV.2; IV.5; IV.7;

RNL: 6.5;

Nxënësi:

1 Përshkruan matjen e temperaturës me termometër (cilindo prej tyre)

2 Përshkruan llojet e termometrave që njihet ai

3 Përshkruan parashikimin e motit që jepet në TV ose internet

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Ti njoh dhe ti dalloj llojet e ndryshme të termometrave

2 Të dijë të mat temperaturën e ajrit, trupit të njeriut, ujit të nxehtë ose cilit do qift trup

3 Të kuptoj shkallët e temperaturës në celsius dhe Kelvin dhe të dijë të bëjë shndërrimin e njërës në tjetrën

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, disa lloje të termometrave (me Hg, alkool, mjekësor)

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Kimia, Gjeografia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);
Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Në bashkëbisedim të krijohet ideja se çfarë temperature kemi sot.
- Të diskutohet dhe sqarohet se si matet temperatura.
- Të sqarohet puna e termometrit bazuar në idenë e Celsiusit.
- Të shpengohen njësitë matëse Kelvin dhe Celsius dhe të gjendet lidhja ndërmjet tyre.
- Të ekspozohen termometra të ndryshëm para nxënësve dhe të sqarohen se ku përdoren ata.
- Nxënësit të jenë në gjendje të matin dhe të kuptojnë rendësin e matjes së temperaturës.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 38

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II, IV

Tema: Dukuritë termike

Njësia mësimore: Baraspesha termike. Ushtrime numerike.

Fjalët kyçe: nxehtësia, kontakti, rrjedhja e nxehtësisë, barazimi i temperaturave.

RNK: I.1; I.2; I.3; I.6; II.4; II.5; II.6; III.1; III.2; III.7; IV.1;

RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.2; IV.4; IV.5; IV.6; IV.7; IV.16; IV.18;

RNL: 6.6;

Nxënësi:

1 Përshkruan procesin e vakjes së çajit ose ujit

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptojë arsyen e rrjedhjes së nxehtësisë prej trupi të nxehtë kah ai i ftohet

2 Të aplikoj në praktikë procesin e rrjedhjes kur janë në kontakt dy trupa me nxehtësi të ndryshme

3 Të tregoj shkathtësi në llogaritje dhe zgjidhje të problemeve fizike

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, trupa fizikë në temperatura të ndryshme (për shembull, dy gota ujë), termometri

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia, Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Fillon me demonstrimin e eksperimentit të thjeshtë. Dy gota ujë në temperaturë të ndryshme (i matni me termometër). Njëri të ketë temperaturën e dhomës kurse uji në gotën tjetër të jetë në temperaturë mbi 50 °C. Përzienu ujën në një gotë dhe dëgjoni komentet e nxënësve. Matni temperaturat para dhe pas përzierjes.

- Eksperimentin me ujë përsërite me dy trupa të ngurtë për shembull dy tulla. Përcillni qasjen dhe mendimet e nxënësve

- Flitini për aplikimin e këtij procesi në jetën e përditshëm (si e ftohim çajin, ujin kur bëjmë dush)

- Organizoni punën me detyra numerike.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 39

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II, IV

Tema: Dukuritë termike

Njësia mësimore: Ndikimi i nxehtësisë në vetit fizike të trupave. Këmbimi i nxehtësisë. Këmbimi i nxehtësisë me përcjellje.

Fjalët kyçe: nxehtësia, përcjellshmëria, rrymimi, rrezatimi

RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1;

RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.2; IV.3; IV.4; IV.5; IV.16;

RNL: 6.8;

Nxënësi:

- 1 Përshkruan ndikimin e nxehtësisë në vetit fizike të trupave
- 2 Përshkruan ato forma të këmbimit të nxehtësisë që i din
- 3 Përshkruan në mënyrë praktike njëren nga formate këmbimit

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

- 1 Të kuptoj ndikimin që ka nxehtësia në disa nga vetit e trupave fizikë (ndryshimin e përmasave- bymim dhe tkurrje)
- 2 Në rast nevojë të jetë në gjendje të trajtoj dukurin e ndikimit të nxehtësisë në përmasa të trupave
- 3 Ti kuptoj dhe dalloj format e këmbimit të nxehtësisë: përcjellshmëria, rrymimi dhe rrezatimi
- 4 Të kuptoj mekanizimin e përcjellshmërisë së nxehtësisë

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, sfera ose unaza metalike, shkop metalikë dhe druri, burimin e nxehtësisë (bombol gazi ose reshë).

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);
 Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);
 Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);
 Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Nëse kemi mundësi vërtetojmë ndryshimin e përmasave të sferës nën ndikimin nxehtësisë (shih eksperimentin në librin bazë).
- Fillon me demonstrimin e eksperimentit të thjeshtë. Në flakën e bombolës ose mbi pllakën e reshosë vendos kontakt me shufër druri dhe metali. Nxënësit le ti prekin shufrat dhe le të vinë në përfundimet e tyre.
- Diskuto me nxënës rezultatit e eksperimentit të parë ose dytë.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 40			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, IV			
Tema: Dukuritë termike			
Njësia mësimore: Këmbimi i nxehtësisë me rrymim. Këmbimi i nxehtësisë me rrezatim. Makinat termike.			
Fjalët kyçe: nxehtësia, rrymimi, rrezatimi, makinat, termike.			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; III.7; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.1; III.2; III.4; IV.2; IV.3; IV.4; IV.5; IV.16;			
RNL: 6.8; 6.9.			
Nxënësi:			
1	Përkthyer shembuj të këmbimit të nxehtësisë me rrymim dhe rrezatim.		
2	Përkthyer punën e ndonjë makine termike.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptoj dhe të jetë në gjendje të dalloj këmbimin e nxehtësisë me rrymim dhe me rrezatim.		
2	Të njoh dhe të komentoj shembuj nga jeta e përditshme e këmbimit të nxehtësisë me rrymim dhe rrezatim.		
3	Të kuptoj punën dhe rëndësinë e makinave termike.		
4			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, një tenxhere me ujë dhe furnelën me zjarr.			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni): Kimia, Biologjia.			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutojeni me nxënës se si ndodhë ngrohja e klasës ose dhomës në shtëpi nga një radiator ose burim tjetër nxehtësie (p.sh. shporet). • Shpjegoni mekanizmin e rrymimit të ajrit me këtë rast. • Bashkërisht me nxënës shpjegoni mekanizmin e ngrohjes nga rrezet e Diellit. • Merrni edhe shembuj të tjerë (llamba, zjarri). • Mundësisht merrni një tenxhere dhe vendoseni mbi flakë. Në këtë rast, ju mund të shpjegoni tre mekanizmat e këmbimit të nxehtësisë. • Shpjegoni makinat termike, rëndësinë e tyre dhe merrni ndonjë shembull praktikë. • Shpjegoni dhe llogaritni koeficientin e dobishëm të makinave termike. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

9. Plani mësimor i periudhës III

Fusha: shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla:3

Klasa: 6

Dymujori		Periudha III				
		Tema	Njësia	Orë	Metodologjia e mësimdhënies	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe çështje ndër-kurrikulare
Prill- Maj	7. NGARKESAT, RRYMAT DHE MAGNETET E PËRHERSHME	Elektriciteti veti e materies. Elektriciteti dhe ndërtimi substancës	1	2.4.1; 2.4.7	Kimi	I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.4; IV.1;
		Mënyrat e ngarkimit të trupave me elektricitet. Përçuesit dhe veçuesit	1	2.4.2; 2.4.7	Kimi	I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.4; IV.1;
		Rryma elektrike. Burimet dhe shpenzuesit e rrymës elektrike	1	2.4.3; 2.4.7	Kimi	I.1; I.2; I.6; II.6; III.2; III.3; III.4; IV.6;
		Qarku elektrik	1	2.4.2; 2.4.7	Kimi, Teknologji	I.2; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1; IV.6;
		Veprimet e rrymës elektrike.	1	2.4.4; 2.4.10	Kimi, Biologji	I.1; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1; IV.3;
		Ushtrime numerike	1			
	7. NGARKESAT, RRYMAT DHE MAGNETET E PËRHERSHME 8. PËRHAPJA DREJTVIZORE E DRITËS	Magnetet e përhershëm dhe të rrymës elektrike	1	2.4.3; 2.4.7	Gjeografi, Kimi	I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.1;
		Toka magnet i përhershëm. Magnetet e rrymës elektrike.	1	2.4.1; 2.4.7; 2.4.10	Gjeografi, Kimi	I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.1;
		Ndikimi i magneleve në trupat e tjerë.	1	2.4.4; 2.4.7	Kimi	I.2; I.4; II.5; II.6; II.7; III.1; III.2; III.4; IV.1;
		Drita dhe burimet e saj.	1	2.4.1; 2.4.3	Astronomi, Gjeografi	I.1; I.2; I.4; I.6; II.6; III.1; III.4; IV.1;
		Përhapja drejtvizore e dritës. Hija dhe gjysmëhija. Zënia e Diellit dhe Hënës	1	2.4.2; 2.4.7	Astronomi, Gjeografi, Matematikë	I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;
Reflektimi dhe thyerja e dritës.	1	2.4.1; 2.4.7	Matematikë	I.1; I.3; I.4; II.4; II.5; II.6;		

Qershor	8. PËRHAPJA DREJTVIZORE E DRITËS	Instrumentet e thjeshta optike	1	2.4.1; 2.4.7; 2.4.5	Matematikë	I.1; I.2; I.3; I.6; II.5; II.6; III.1; III.3; III.5;
		Ngjyrat themelore të dritës	1	2.4.1; 2.4.5; 2.4.7	Matematikë	I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; II.7; III.1; III.4; IV.1;
		Testi për vlerësim	1	2.4.3		
	Debat për testin	1	2.4.1; 2.4.3			
						III.1; III.4; IV.1
		Pasqyrat e rrafshëta.	1	2.4.1; 2.4.7	Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;
		Thjerrat. Ushtrime numerike	1	2.4.1; 2.4.7	Matematikë	I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;

10. Planet e orëve mësimore të periudhës III

PLANI I ORËS MËSIMORE 41			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, III			
Tema: Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme			
Njësia mësimore: Elektriciteti veti e materies. Elektriciteti dhe ndërtimi i substancës			
Fjalët kyçe: qelibari, elektroni, elektriciteti, elektrizimi, lënda			
RNK: I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.4; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.4; IV.2; IV.16;			
RNL: 7.1;			
Nxënësi:			
1	Nga përvoja dhe shkollimi paraprak përshkruan dukurin e elektricitetit		
2	Përshkruan ndërtimin grimcor të substancës.		
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1	Të kuptojë se elektriciteti është veti e materies, ndërsa procesi i krijimit quhet elektrizim		
2	Të kuptojë se kur dy e më shumë trupa elektrizohen mes tyre lind forca tërheqëse ose dëbuese		
3	Të dalloj natyrën e kësaj forcë prej të tjerave, për shembull gravitetit dhe elastike		
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, leckë të leshtë, ndonjë krehër ose tullumbace, skemën e modelit të atomit			
Përdorimi i TIK-ut: shihni në internet modelin e atomit			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Diskutimi dhe të nxënët në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Demonstru eksperimentalisht elektrizimin e trupave. Fërko më leckë të leshtë krehrin ose tullumbacen dhe pastaj tërheq copa të vogla letre. • Në rast nevojë eksperimentin përsërite. • Përmes eksperimentit demonstru tërheqjen dhe refuzimin e trupave të elektrizuar (shih librin) • Me ndihmën e modelit të atomit sqaro dhe diskuto me nxënës ndërtimin e tij, ashtu që ata të kuptojnë se burimi i elektricitetit është ngarkesa elektrike e cila rrotullohet rreth bërthamës së atomit 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 42**Fusha:** Shkenca natyrore**Lënda:** Fizikë**Shkalla:** 3**Klasa:** 6**Koncepti:** II, III**Tema:** Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme**Njësia mësimore:** Mënyrat e ngarkimit të trupave me elektricitet. Përçuesit dhe veçuesit.**Fjalët kyçe:** elektriciteti, ngarkimi, fërkimi, elektroskopi, përçuesit, veçuesit.**RNK:** I.1; I.2; I.3; I.4; II.6; III.1; III.4; IV.1;**RNF:** II.3.1; III.4; IV.2; IV.16;**RNL:** 7.2; 7.3;**Nxënësi:****1** Përshkruan dukurinë e ngarkimit të trupave me elektricitet.**2** Tregon shembuj të trupave përçues dhe veçues të elektricitetit.**Kriteret e suksesit:****Nxënësi:****1** Të kuptoj dhe të dalloj mënyrat e ngarkimit të trupave me elektricitet.**2** Të kuptoj dhe të dijë të punoj me elektroskop.**3** Të dalloj veçuesit nga përçuesit e elektricitetit.**Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:** libri, leckë të leshtë, ndonjë krehër ose tullumbace.**Përdorimi i TIK-ut:** shihni në internet modelin e atomit**Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni):** Kimia.**METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE**

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Demonstru eksperimentalisht mënyrat e elektrizimit të trupave (me fërkim dhe me induksion).
- Në rast nevojë eksperimentin përsërite.
- Shpjego parimin e punës së elektroskopit.
- Jep detyrë shtëpie që nxënësit të ndërtojnë elektroskopin.
- Shpjego se janë dy grupe trupash: njëra prej tyre e përçon elektricitetin ndërsa tjera jo. Grupi i parë quhen përçues, ndërsa i dyti veçues.
- Bashkërisht me nxënës, sillni ndonjë shembull të përçuesve dhe të veçuesve.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.**Reflektimi për rrjedhën e orës**

PLANI I ORËS MËSIMORE 43**Fusha:** Shkenca natyrore**Lënda:** Fizikë**Shkalla:** 3**Klasa:** 6**Koncepti:** II, III**Tema:** Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme**Njësia mësimore:** Rryma elektrike. Burimet dhe shpenzuesit e rrymës elektrike.**Fjalët kyçe:** elektronet e lira, lëvizja e elektroneve, rryma, burimet e rrymës, shpenzuesit.**RNK:** I.1; I.2; I.6; II.6; III.2; III.3; III.4; IV.6;**RNF:** II.3.1; III.1; III.4; III.9; IV.5; IV.7;**RNL:** 7.4; 7.5;**Nxënësi:**

1 Përshkruan qarkun elektrik si sistem fizik

2 Përshkruan burimet dhe shpenzuesit që i njeh

Kriteret e suksesit:**Nxënësi:**

1 Të kuptoj se kur lidhet qarku elektrik atëherë arsyeja pse llamba elektrike ndriçon është lëvizja e orientuar e elektroneve

2 Të kuptoj se arsyeja e lëvizjes së orientuar të elektroneve është diferenca në numrin e elektroneve në mes të dy trupave (burimi i rrymës).

3 Të kuptoj dhe dalloj burimet prej shpenzuesve.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:**Përdorimi i TIK-ut:****Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni):** Kimia**METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE**

Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Rikujton qarkun elektrik si sistem fizik
- Le të ri demonstrojnë nxënësit punë e qarkut elektrik
- Tërheq vëmendjen në burim (bateri), përcjellës (tel) dhe llambë elektrike (shpenzues)
- Me ndihmën tuaj le të kuptojnë nxënësit se në bateri ekzistojnë dy shufra me numër jo të njëjtë të elektroneve. Njëra e shënjuar me + e tjetra me -. Kjo me minus ka tepriçë elektronesh ndërsa ajo me + mungesë. Për mes telit ndodhë lëvizja e orientuar e elektroneve prej shufrës me – kah ajo me +.
- Rikujto disa shpenzues të rrymës elektrike (llamba, reshjoja, frigoriferi, hekuri, etj..)

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.**Reflektimi për rrjedhën e orës**

PLANI I ORËS MËSIMORE 44**Fusha:** Shkenca natyrore**Lënda:** Fizikë**Shkalla:** 3**Klasa:** 6**Koncepti:** II, III**Tema:** Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme**Njësia mësimore:** Qarku elektrik.**Fjalët kyçe:** elektronet e lira, lëvizja e elektroneve, rryma, burimet e rrymës, shpenzuesit.**RNK:** I.1; I.2; I.6; II.6; III.2; III.3; III.4; IV.6;**RNF:** II.3.1; III.1; III.4; III.9; IV.5; IV.7;**RNL:** 7.6;**Nxënësi:**

1 Përshkruan qarkun elektrik si sistem fizik

2 Përshkruan mënyrën e lidhjes së burimeve dhe shpenzuesve në qarkun elektrik.

Kriteret e suksesit:**Nxënësi:**

1 Të kuptoj dhe t'i njih elementet e qarkut elektrik.

2 Të dijë të lidh elementet (burimet dhe shpenzuesit) e qarkut elektrik

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, dy bateri, dy llamba, telin.**Përdorimi i TIK-ut:****Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni):** Kimia**METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE**

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënia me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Rikujton qarkun elektrik.
- Bashkërisht me nxënës ndërton qarkun elektrik me një bateri dhe një llambë.
- Pastaj me dy bateri dhe një llambë po ashtu ndërtojeni qarkun elektrik.
- Nxënësit le të marrin dy llamba dhe dy bateria dhe ta ndërtojnë qarkun elektrik, ndërsa ju vetëm ju ndihmoni në rast nevojë.
- Nxënësit duhet të kuptojnë rëndësinë dhe kujdesin që duhet të kenë kur të lidhin me shumë se një burim të rrymës elektrike (kujdesi duhet të jetë në polet e baterisë).
- Ta kuptojnë nxënësit arsyen se pse ndonjëherë përdoret më shumë se një bateri në qarkun elektrik.
- Shpjegoni se sipas nevojës mund të lidhen më shumë se dy bateri. Jepini shembuj praktik.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.**Reflektimi për rrjedhën e orës**

PLANI I ORËS MËSIMORE 45**Fusha:** Shkenca natyrore**Lënda:** Fizikë**Shkalla:** 3**Klasa:** 6**Koncepti:** II, III**Tema:** Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme**Njësia mësimore:** Veprimet e rrymës elektrike**Fjalët kyçe:** veprimi i rrymës, magnetik, optikë, mekanikë, termikë, botën e gjallë**RNK:** II.1; I.3; I.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1; IV.3;**RNF:** II.3.1; III.4; III.9; Iv.4; IV.5; IV.10; IV.16;**RNL:** 7.7;**Nxënësi:**

1 Përshekruan pajisjet të cilat punojnë me rrymë elektrike

2 Përshekruan arsyet pse i përdorim këto pajisje

Kriteret e suksesit:**Nxënësi:**

1 Të kuptoj se me ndihmën e rrymës elektrike në kryejmë shumë punë dhe aktivitete

2 Të kuptoj dhe dalloj se punët që i kryejmë janë rezultat i veprimeve: termike, kimike, optike, mekanike dhe në botën e gjallë

3 Të edukohet se duhet të jetë i kujdesshëm gjatë punës me rrymë elektrike, sepse ajo ka edhe veprimin në botën e gjallë

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:**Përdorimi i TIK-ut:****Çështjet e ndërlydhura (korrelacioni):** Kimia, Biologjia**METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE**

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Në bashkëbisedim me nxënësi numëroni disa nga pajisjet të cilat punojnë me ndihmën e rrymës elektrike
- Diskutoni se përse përdoren ato pajisje (për ngrohje, mbushje të baterisë, për ndriçim, për të kryer punë si për shembull thithje pluhuri, bluarje të kafes, etj.).
- Pastaj sqaroni se cili veprim i rrymës elektrike ndodhë te pajisjet e caktuara (termik ose i nxehtësisë, kimik, optik dhe mekanik)
- Kushtoni kujdes të veçantë veprimit në botën e gjallë të rrymës elektrike

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.**Reflektimi për rrjedhën e orës**

PLANI I ORËS MËSIMORE 46			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: II, III			
Tema: Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme			
Njësia mësimore: Magnetet e përhershëm dhe të rrymës elektrike.			
Fjalët kyçe: magnetet, rryma elektrike, fusha magnetike.			
RNK: I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.2; III.3; III.9; IV.1; IV.5; IV.16;			
RNL: 7.8;			
Nxënësi:			
1 Përshkruan magnetet dhe vetit e tyre			
2 Përshkruan disa pajisje ose vegla ku gjejnë aplikime magnetet			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 Të kuptoj se magnetizimi është veti e materies. Origjina është në ndërtimin grimcor të substancës (atomi)			
2 Të kuptoj se magnetet janë trupa fizik të cilët për kohë të gjatë ruajnë vetit magnetike			
3 Të dijë dhe dalloj se magnetin ka dy anë të kundërta, të cilat quhen pole N dhe S			
4 Të kuptoj pse rreth përçuesit me rrymë zhvendoset treguesi i busullës			
5 Pse kur rryma ndalet nuk zhvendoset treguesi i busullës			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, busulla, ndonjë magnet i përhershëm			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Gjeografia, Kimia			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve); Diskutimi dhe të nxënët në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;			
<ul style="list-style-type: none"> • Pasi nxënësit të evokojnë diturin e tyre për magnetet, demonstro eksperimentalisht tërheqjen dhe refuzimin mes magnetëve të përhershëm (modelet shkollore). • Le ti kushtohet vëmendje se kjo veti e këtyre magnetëve është e përhershme. • Sqaro se çfarë ndodhë nëse duam ti ndajmë magnetet. • Demonstro vendosjen e busullës afër telit të qarkut elektrik (nxënësit e njohin qarkun). • Bashkë me nxënës sqaroni se a pse nuk po zhvendoset treguesi i busullës kur nga qarku i rrymës elektrike hiqet burimi i saj. 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

PLANI I ORËS MËSIMORE 47

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II, III

Tema: Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme

Njësia mësimore: Toka magnet i përhershëm. Magnetet e rrymës elektrike.

Fjalët kyçe: magneti, Toka, busulla, rryma elektrike,

RNK: I.1; I.2; I.3; II.5; II.6; III.1; III.3; IV.1;

RNF: II.3.1; III.2; III.3; III.9; IV.1; IV.5; IV.16;

RNL: 7.8;

Nxënësi:

1 Përshkruan përdorimin e busullës.

2 Përshkruan elektromagnetin.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj fushën magnetike të Tokës.

2 Të dijë të aplikoj busullën.

3 Të kuptoj lidhjen ndërmjet rrymës elektrike dhe fushës magnetike.

4 Të dijë të ndërtoj elektromagnetin.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, busulla, bateria, një gozhdë dhe teli metalikë.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Gjeografia, Kimia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);
Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Bashkërisht me nxënës përshkruani busullën dhe përdorimin e saj.
- Shpjegoni fushën magnetike të Tokës.
- Përshkruani orientimin në bazë të fushës magnetike të tokës.
- Ndërtoni elektromagnetin.
- Le të shohin nxënësit se si për rastin kur elektromagneti është i lidhur për baterie, ai tërheq trupa metalikë, ndërsa kur është i shkyçur nuk tërheq.
- Tregoni ndonjë shembull të aplikimit të elektromagnetit.
- Inkurajojini nxënësit të ndërtojnë elektromagnetin dhe të shohin praktikisht lidhjen e rrymës elektrike me fushën magnetike.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 48

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: II, III

Tema: Ngarkesat, rrymat dhe magnetet e përhershme

Njësia mësimore: Ndikimi i magneve në trupa e tjerë

Fjalët kyçe: metale, hekuri, tërheq, feromagnetikë.

RNK: I.2; I.4; II.5; II.6; II.7; III.1; III.2; III.4; IV.1;

RNF: II.3.1; III.4; III.9; IV.1; IV.4; IV.5; IV.16;

RNL:7.9;

Nxënësi:

1 Përshkruan trupat që tërheq magneti

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj vetin tërheqëse të magnetit

2 Të kuptoj dhe dalloj se cilët trupa i tërheq magneti

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, magneti, disa trupa fizik në gjendje të ngurtë

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Kimia

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);

Diskutimi dhe të nxënët në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vërtetimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Demonstru eksperimentalisht bashkëveprimin e një magneti të përhershëm me disa trupa fizik të përzgjedhur.
- Bashkërisht më nxënës vendos në tabelë trupat të cilet i tërheq magneti dhe ata të cilët nuk i tërheq

I tërheq	Nuk i tërheq
Armaturën e çelikut	Letrën
...	.....

- Diskutoni tabelën

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 49

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Drita dhe burimet e saj.

Fjalët kyçe: drita, burimet, tejdukshme, jo të tejdukshme, reflektuese

RNK: I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;

RNF: II.3.1; III.1; III.4; III.6; III.9; IV.2; IV.4; IV.8; IV.16;

RNL:8.1;

Nxënësi:

1 Të përshkruaj burimet e dritës.

2 Të përshkruaj se çka ndodhë kur drita bie në një sipërfaqe.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të njehë dhe të dalloj burimet natyrore nga ato artificiale të dritës.

2 Të kuptoj se çka ndodhë kur drita bie në një sipërfaqe të trupit.

3 Të dalloj sipërfaqet e tejdukshme, jo të tejdukshme dhe reflektuese.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, ndonjë burim i dritës

Përdorimi i TIK-ut: të hulumtoj në internet zënien e Diellit dhe Hënës

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Astronomia, Gjeografia, Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

- Në bashkëbisedim me nxënësit shpjegoni burimet e dritës.
- Dalloni burimet natyrore nga ato artificiale.
- Shpjegoni mekanizmin e të pamurit të trupave në natyrë.
- Shpjegoni se çka ndodhë kur drita bie në sipërfaqe të trupave.
- Dalloni trupat e tejdukshëm, jo të tejdukshëm dhe sipërfaqet reflektuese.
- Bashkërisht me nxënës sillni shembuj të trupave të tejdukshëm, jo të tejdukshëm dhe sipërfaqeve reflektuese.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi. Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 50

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Përhapja drejtvizore e dritës. Hija dhe gjysmëhija. Zënia e Diellit dhe Hënës

Fjalët kyçe: drejtvizore, drita, hija, gjysmëhija, zënia e Diellit dhe Hënës

RNK: I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;

RNF: II.3.1; III.1; III.4; III.6; III.9; IV.2; IV.4; IV.8; IV.16;

RNL:8.2;

Nxënësi:

1 Të përshkruaj dukuri të përhapjes drejtvizore të dritës

2 Të përshkruaj hijen dhe eventualisht gjysmë hijen

3 Të tregoj se çfarë din për dukurin e zënies së Diellit dhe Hënës

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj përhapjen drejtvizore të dritës

2 Të di të sqaroj formimin e hijes dhe gjysmë hijes duke u bazuar në përhapjen drejtvizore të dritës

3 Të dijë të sqaroj dhe dalloj zënien se Diellit dhe Hënës, po ashtu duke u bazuar përhapjen drejtvizore të dritës

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, burim drite, karton letre me një vrimë

Përdorimi i TIK-ut: të hulumtoj në internet zënien e Diellit dhe Hënës

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Astronomia, Gjeografia, Matematika

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);
Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Mundësisht në një dhomë të errët lësh burimin e dritës të bie nëpër hapje të kartonin. Pyet nxënësit se çfarë po vërejnë.

- Nëse keni mundësi atëherë me dy ose tre kartonë (shih fletoren e punë, detyra 8.9.) vërteto përhapjen drejtvizore të dritës.

- Sqaro formimin e hijes dhe gjysmë hijes.

- Rikujto dhe trajto zënien e Diellit dhe Hënës (pikënisje sistemi diellor). Nëse ka mundësi këtë dukuri hulumtoni bashkë me nxënës në internet (ose ata vet le ta hulumtojnë në shtëpi).

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 51

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Reflektimi dhe thyerja e dritës.

Fjalët kyçe: indeksi i thyerjes, reflektimi, thyerja

RNK: I.1; I.3; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1

RNF: II.3.1; III.3; III.9; IV.2; IV.5; IV.8;

RNL:8.3;

Nxënësi:

1 Të përshkruaj dukurin e reflektimit të dritës nga pasqyrat

2 Të përshkruaj si duken trupat fizikë në dy mjedise të ndryshme (p.sh. luga në gotën e ujit)

3 Të përshkruaj arsyen pse trupat fizikë në dy mjedise të ndryshme në sipërfaqen ndarëse duken si të thyera

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj indeksin e thyerjes si numër i cili shpreh marrëdhënien e dy shpejtësive në mjedise të ndryshme optike, vakum dhe mjedis tjetër

2 Të kuptoj se kur drita bie në sipërfaqe të materialit jo të tejdukshëm ajo mund të reflektohet

3 Të kuptoj se kur drita bie në sipërfaqe ndarëse të dy mjediseve të ndryshme transparente ajo ndryshon drejtimin e përhapjes- thyhet

4 Të kuptoj dhe dalloj ligjin e reflektimit dhe të thyerjes

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, ndonjë pasqyre, gotë me ujë.

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika (Gjeometria)

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Shpjego se shpejtësia e përhapjes së dritës është më e madhja në vakum
- Trego se numri i cili fitohet duke pjesëtuar shpejtësinë e dritës në vakum ndaj asaj në mjedisin tjetër është më i madh se 1 dhe paraqet indeksin e thyerjes.
- Trego se çfarë ndodhë nëse në pasqyre bie drita. Diskuto me nxënës.
- Demonstro thyerjen e dritës përmes gotës me ujë në të cilën vendos lapsin ose lugën.
- Sqaro se në mjedise tjera shpejtësia e përhapjes së dritës është më e vogël se në vakum

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 52

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Pasqyrat e rrafshëta.

Fjalët kyçe: pasqyrat e rrafshëta, reflektimi, shpërhapja

RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;

RNF: II.3.1; III.4; III.6; IV.2; IV,5; IV.10;

RNL: 8.4;

Nxënësi:

1 Të përshkruaj dukurin e reflektimit të pastër (pasqyrimin)- rasti kur sipërfaqja është e lëmuar dhe reflektuese

2 Të përshkruaj dukurin e reflektimit jo të mirë, pra kur nuk duket qartë shëmbëllimi reflektues.

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj dhe dalloj reflektimin prej shpërhapjes

2 Të kuptoj dhe të jetë në gjendje të aplikoj ekuacionin e pasqyrave të rrafshëta dhe të gjej shëmbëllimin.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, pasqyra, mjedis jo të mirë reflektues (kjo mund të ju jepet edhe si detyrë nxënësve; të përcjellin ndonjë rast kur lumi pranë shkollës ose lagjes kur turbullohet si duket shëmbëllimi, shih librin bazë)

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika (Gjeometria)

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Demonstru reflektimin te pasqyra e rrafshët. Nëse ju jepet mundësia demonstru edhe reflektimin nga një sipërfaqe shpërhapëse, p.sh. sipërfaqja e ujit të trazuar).
- Praktishtë vërteto se pozita dhe dimensionet e shëmbëllimit ndaj pasqyrës janë të njëjta me atë të objektit.
- Shëno ekuacionin e pasqyrës.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 53

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
--------------------------------	----------------------	-------------------	-----------------

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Thjerrat

Fjalët kyçe: pasqyrat e rrafshëta, reflektimi, shpërhapja

RNK: I.1; I.2; I.4; II.4; II.5; II.6; III.1; III.4; IV.1;

RNF: II.3.1; III.4; III.6; IV.2; IV,5; IV.10;

RNL: 8.5;

Nxënësi:

1 Të përshkruaj dukurin e thyerjes së dritës në mjedisi të tejdukshme (ujë, thjerra).

2 Të shpjegoj arsyen se pse në rast nevoje bartim syze?

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj s kur drita kalon në mjedise të tejdukshëm ajo thyhet.

2 T'i njoh dhe t'i dalloj thjerrat përmbledhëse dhe ato shpërndarëse.

3 T'i njoh rrezet karakteristike dhe të jenë në gjendje të gjejë shëmbëllimin te dy llojet e thjerrave.

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, thjerra të ndryshme (p.sh. syze)

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika (Gjeometria)

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve;

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Demonstru se çka ndodhë kur rrezet e dritës bien në gotën me ujë.
- Shpjego edhe shembuj kur drita bie në qelq.
- Shpjegon konceptin e thyerjes.
- Trego se çka janë thjerrat.
- Shpjego se cilat janë llojet e thjerrave.
- Trego se cilat janë rrezet karakteristike të cilat na mundësojnë të gjejmë shëmbëllimin e objektit.
- Merr shembuj të ndryshëm dhe gjej pozitën dhe madhësinë e shkëmbimit.
- Merr shembullin e syzave dhe shpjegon arsyen e përdorimit të tyre.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 54

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Fizikë

Shkalla: 3

Klasa: 6

Koncepti: IV

Tema: Përhapja drejtvizore e dritës

Njësia mësimore: Instrumentet e thjeshta optike.

Fjalët kyçe: instrumentet e thjeshta, fokusi, objekti, shëmbëllimi.

RNK: I.1; I.2; I.3; I.6; II.5; II.6; III.1; III.3; III.5;

RNF: II.3.1; III.4; III.6; IV.2; IV.5; IV.8; IV.10; IV.12;

RNL: 8.5;

Nxënësi:

1 Të tregoj arsyen e përdorimit të syzave dhe llupës, periskopit (nëse ka dëgjuar) dhe teleskopit

2 Të tregoj mënyrën se si shihen objektet e largëta ose ato të cilat nuk mundem direkt ti shohim

3 Të tregoj nëse të kenë dëgjuar për periskop dhe teleskop

Kriteret e suksesit:

Nxënësi:

1 Të kuptoj funksionimin e thjerrave. Cilat janë karakteristikat optike të tyre.

2 Të kuptoj llupën si instrument të thjeshtë optik (thjerrë).

3 Të kuptoj ndërtimin dhe funksionimin e periskopit dhe teleskopit

Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, syza, llupë, teleskop,

Përdorimi i TIK-ut:

Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika (Gjeometria)

METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE

Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);

Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);

Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;

Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;

- Më bashkëbisedim sqaro përdorimin e syzave dhe llupës. Le të kuptojnë nxënësit mënyrën e funksionimit të tyre

- Trego dhe mundësisht demonstro funksionimin e teleskopit dhe periskopit.

- Jep udhëzim se si ndërtohet periskopi. Detyrë shtëpie: nxënësit në grupe të ndërtojnë periskopin.

Vlerësimi i nxënësve

Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.

Reflektimi për rrjedhën e orës

PLANI I ORËS MËSIMORE 55			
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Fizikë	Shkalla: 3	Klasa: 6
Koncepti: IV			
Tema: Përhapja drejtvizore e dritës			
Njësia mësimore: Ngjyrat themelore të dritës.			
Fjalët kyçe: Dielli, ngjyra e bardhë, prizmi, zërthimi i dritës, ylberi.			
RNK: I.1; I.2; I.4; I.6; II.5; II.6; II.7; III.1; III.4; IV.1;			
RNF: II.3.1; III.3; III.4; III.9; IV.1; IV.2; IV.5; IV.16;			
RNL: 8.6;			
Nxënësi:			
1 Përshkruan paraqitjen dhe formën e ylberit.			
2 Tregojnë nëse kanë dëgjuar për mundësin e formimit artificial të ylberit			
Kriteret e suksesit:			
Nxënësi:			
1 Të kuptoj se drita e diellit është shumë ngjyrëshe dhe ajo mund të zërthehet.			
2 Të kuptoj arsyen e zërthimit të dritës së diellit kur kalon nëpër prizëm.			
3 Të kuptoj se ngjyrat e dritës së diellit kur kalon nëpër prizëm janë po ato që i ka edhe ylberi.			
4 Të dijë të prodhoj ylberin edhe kur nuk bie shi			
Mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: librat, prizmi i qelqit, ena me ujë, pasqyre			
Përdorimi i TIK-ut:			
Çështjet e ndërlidhura (korrelacioni): Matematika (Gjeometria)			
METODAT DHE RRJEDHA E ORËS MËSIMORE			
Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;			
<ul style="list-style-type: none"> • Demonstru se çfarë ndodhë nëse drita e diellit bie nëpër prizëm, ose nëpër gotën e xhamit me ujë. • Le të kuptojnë nxënësit se ngjyrat e dritës së diellit janë të njëjta me atë të ylberit. • Në bashkëbisedim sqaron se ylberi paraqitet si rezultat i kalimit të rrezeve të dritës nëpër pika të shiut. • Demonstru krijimin e ylberit (shih librin bazë) 			
Vlerësimi i nxënësve			
Vlerësimi i arritjeve bazuar në përgjigjet me gojë të nxënësve, nëpërmjet pyetje dhe debatit; nëpërmjet nxjerrjes së përfundimeve nga demonstrimi . Vlerësimi i detyrave të shtëpisë.			
Detyrat dhe puna e pavarur: Fletore pune.			
Reflektimi për rrjedhën e orës			

11. Një model i testit vlerësues

Sipas shumë autorëve vetitë e një testi të mirë janë: objektiviteti, besueshmëria, vlefshmëria, përdorshmëria dhe standardet e vlerësimit. Këtu nuk do të ndalemi në shtjellim gjithëpërfshirës të këtyre vetive, por do të shënjojmë vetëm tri çështje shumë elementare që dalin nga to, e të cilat janë të rëndësishme themelore gjatë përpilimit të një testi: qartësia e testit, sinkronizimi i pyetjeve (kërkesave) të testit me kohën për zgjidhjen e tyre dhe struktura e testit sipas niveleve kognitive. Në të vërtetë, këto tri çështje janë aq themelore, sa nëse shkelen, atëherë lirisht mund të thuhet se testi është i dështuar qysh në fillim – qysh në përpilim të tij. Fatkeqësisht, nëpër shkollat tona shumë shpesh këto tri çështje shkelen, madje në mënyrë drastike.

Qartësia e testit. Pyetjet (kërkesat) e testit duhet të jenë të qarta, të plota dhe të mos lënë mundësi të interpretimit të dyfishtë. Nëse, gjatë testimit, nxënësit duhet t'i shtrojnë shumë pyetje mësimdhënësit për të kuptuar pyetjet (kërkesat) e testit, atëherë testi humbë shumë nga vlera e tij për shumë arsye.

Sinkronizimi i pyetjeve (kërkesave) të testit me kohën për zgjidhjen e tyre. Pyetjet (kërkesat) e testit duhet të jenë të zgjidhshme brenda kohës që kanë nxënësit në dispozicion. Nëse testi përmban shumë pyetje (kërkesa), zgjidhja e të cilave realisht nuk mund të arrihet brenda kohës që kanë nxënësit në dispozicion, ose arrihet, por kërkon angazhim maksimal deri në sekondën e fundit, atëherë kjo shkakton ngarkesë shumë të madhe të nxënësit dhe reflektohet në ulje të suksesit – madje deri në demoralizim të tyre. Mësimdhënësit kanë disa mundësi që të matin kohën që u nevojitet nxënësve për pyetje (kërkesa) të caktuara. Mundësia më e mirë është që këtë matje ta bëjnë gjatë ushtrimeve dhe debateve me nxënësit.

Struktura e testit sipas niveleve kognitive. Testi duhet të jetë i strukturuar në atë mënyrë që secili nxënës që ka ndjekur mësimet të mund të përballet me të. Kjo do të thotë se pyetjet (kërkesat) duhet të jenë të niveleve të ndryshme kognitive.

Në vazhdim, do të japim një model të përgjithshëm dhe një të veçantë të testit.

Modeli i përgjithshëm i një testi me shkrim në fizikë.

Shkolla mesme e ulët ..... , Vendi ..... , më	
Test në Fizikë, klasa 6; Periudha	
1	<ul style="list-style-type: none"> Dy pyetjet (kërkesat) e para mund të jenë të niveleve të ulëta kognitive (që nënkupton se për t'u përgjigjur në këto kërkesa mjafton mësimi në nivel informacioni dhe memorizimi i tyre).
2	<ul style="list-style-type: none"> Konkretisht, pyetjet (kërkesat) mund të jenë: detyra të thjeshta, që kërkojnë përdorim të formulave bazike; përshkrim i thjeshtë i ndonjë dukurie; riprodhimi i ndonjë ligji; numërim i vetive të ndonjë trupi, dukurie apo procesi; dhe të ngjashme. Qëllimi i këtyre dy pyetjeve (kërkesave) është që të gjithë nxënësit të jenë në gjendje të përballen me testin, pra edhe nxënësit, të cilët me mësimet që kanë marrë nuk shkojnë përtej mundësisë së riprodhimit të tyre.
3	<ul style="list-style-type: none"> Dy pyetjet (kërkesat) në vazhdim mund të jenë të niveleve të mesme kognitive (që nënkupton se nga nxënësit kërkohet zbatim dhe ndërlidhje e njohurive të mësuara më parë për t'u përgjigjur në këto pyetje (kërkesa)).
4	

	<ul style="list-style-type: none"> • Konkretisht, pyetjet (kërkesat) mund të jenë: detyra që kërkojnë përdorim dhe kombinim të formulave për të ardhur deri te zgjidhja; krahasim të gjendjeve të veçanta me të përgjithshmet për të nxjerrë përfundim; zbatim të ligjeve në rrethana të veçanta; nxjerrje e përfundimeve nga ngjashmëritë dhe të veçantat e dukurive apo proceseve të ndryshme; formulim i problemeve të thjeshta me fjalë, për zgjidhjen e të cilave do të përdoret formula bazike; dhe të ngjashme. • Qëllimi i testit me këto pyetje (kërkesa) është që të krijohet mundësia për të dalluar nxënësit të cilët mund të zbatojnë në nivel të kënaqshëm mësimet që i kanë marrë, nga nxënësit që janë në gjendje vetëm të reprodukojnë mësimet që i kanë marrë.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Pyetja (kërkesa) e fundit do të ishte e nivelit të lartë kognitiv (që nënkupton se nga nxënësit pritet analizë, inovacion, të menduar kritik). • Konkretisht, pyetjet (kërkesat) mund të jenë: detyra që kërkojnë analizë të gjendjes dhe kombinim të formulave dhe ligjeve për të ardhur deri te zgjidhja; nxjerrje analitike të madhësive të ndryshme, të cilat në libër janë dhënë në rrugë të shkurtë; krahasim të gjendjeve të veçanta me të përgjithshmet për të nxjerrë përfundim dhe paraqitja e tyre analitike; zbatim të ligjeve në rrethana të veçanta dhe paraqitja analitike e zbatimit; formulim i problemeve të ndërlikuara me fjalë, për zgjidhjen e të cilave do të përdoret formula dhe ligje të caktuara; dhe të ngjashme. • Qëllimi i testit me këtë pyetje (kërkesë) është krijimi i mundësisë që të dallohen nxënësit që janë në gjendje të bëjnë analiza, inovacione dhe të shfaqin mendim kritik.

Një test i përpiluar duke u bazuar në modelin e përgjithshme të testit.

	<p>Shkolla e mesme e ulët..... , Vendi ..... , më .....</p> <p style="text-align: center;">Test në Fizikë, klasa 6; Periudha I</p>
1	Shëno njësit matëse për masën dhe vëllimin?
2	Përkufizo peshën, shëno formulën, dhe njësinë matëse të saj?
3	Nëse treguesi i shpejtësi matësit në makinë tregon shpejtësinë prej 72km/h, atëherë sa është shpejtësia e lëvizjes së makinës në njësinë m/s?
4	Një madhësi fizike e kanë matur dy grupe të ndryshme nxënësish. Në grupin e parë ishin 5 veta, ndërsa në atë të dytin 8 veta. Secili anëtar i grupi ka matë madhësinë veç e veç dhe kanë shënuar rezultatin matës. Në fund ata kanë gjetur vlerat mesatare të matjes. Çfarë mendoni, cili nga grupet e ka saktësinë e matjes më të madhe , dhe pse?
5	Nëse klasa e jonë është e gjatë 7.5m dhe e gjerë 6m, atëherë sa ari është sipërfaqja e saj?